

**MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

AUDITO ATASKAITA

**MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2023 METŲ
ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR
TURTO NAUDOJIMO VERTINIMAS**

2024 m. gegužės 14 d. Nr. KT9-3
Mažeikiai

Su audito ataskaita galima susipažinti
Mažeikių rajono savivaldybės interneto puslapyje adresu www.mazeikiai.lt

SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, prižiūrinti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Mažeikių rajono savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą visuomenei.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai nustatyta pareiga teikti savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo. Pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo nuostatas, savivaldybių metinių ataskaitų rinkinių auditą atlieka savivaldybių kontrolės ir audito tarnybos.

Auditą atliko Savivaldybės kontrolierė Alma Karvelienė (grupės vadovė), vyresniosios patarėjos Dalė Balčiūnienė ir Dalia Pūnienė.

Audito ataskaita pateikta Mažeikių rajono savivaldybės tarybai, Mažeikių rajono savivaldybės merui, Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriui.

TURINYS

<u>PAGRINDINIAI FAKTAI</u>	<u>4</u>
<u>SANTRAUKA</u>	<u>5</u>
<u>IŽANGA</u>	<u>9</u>
<u>AUDITO REZULTATAI</u>	<u>12</u>
1. <u>SAVIVALDYBĖS 2023 METŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS</u>	<u>12</u>
1.1. Savivaldybės veiklos ataskaita atitinka ne visus jai keliamus reikalavimus.....	12
1.2. Savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų iškraipymų.....	14
1.3. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenys teisingi	17
2. <u>SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO VERTINIMAS</u>	<u>19</u>
2.1. Savivaldybės biudžeto pajamos ir išlaidos nuosekliai didėja	19
2.2. Savivaldybės lėšų ir turto valdymas, naudojimas ir disponavimas jais turi trūkumų.....	25
<u>REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS</u>	<u>29</u>
<u>PRIEDAI</u>	<u>30</u>

PAGRINDINIAI FAKTAI

176 407 tūkst. Eur
2023 m. Savivaldybės turtas

19 225 tūkst. Eur
2023 m. Savivaldybės įsipareigojimai

102 536,3 tūkst. Eur
2023 m. Savivaldybės biudžeto pajamos

64 VSS
duomenys konsoliduoti FAR

70 AV
duomenys konsoliduoti BVAR

99 748 tūkst. Eur
2023 m. Savivaldybės biudžeto išlaidos

12,3 proc. turto
negalime patvirtinti teisingumo

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos¹, Viešojo sektoriaus atskaitomybės² ir Biudžeto sandaros³ įstatymais, atlikome Mažeikių rajono savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinio duomenų bei biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams finansinį ir atitikties auditą.

Audito tikslai:

1. Įvertinti Savivaldybės 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl Savivaldybės 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų tikrumo ir teisingumo.
2. Įvertinti Savivaldybės 2023 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl Savivaldybės 2023 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenų tikrumo ir teisingumo.
3. Įvertinti Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais atitikimą teisės aktams pasirinktose srityse per 2023 metus.

Auditas atliktas pagal Tarptautinius audito standartus. Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pareiškiama audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiai aprašyti, 1 priede „Audito apimtis ir metodai“.

Atlikdami auditą darėme prielaidą, kad visi Tarnybai pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus.

PAGRINDINIAI AUDITO REZULTATAI

Savivaldybės metinė veiklos ataskaita

Savivaldybės metinėje veiklos ataskaitoje turi būti pateikiama informacija apie veiklos tikslų pasiekimą, o jai keliami reikalavimai ir ką ji apima nustato Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas.

Mažeikių rajono savivaldybės veiklos ataskaitoje nepateikta informacija apie 2022-2030 m. Telšių regiono plėtros plane nustatytų uždavinių ir jų vertinimo rodiklių reikšmių pasiekimą 2023 metais.

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 67 str. 1 d. 2 p.

² Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 16 str. 3 d..

³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 37 str. 3 d.

2023 m. Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys atitinka metinių finansinių ataskaitų rinkinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis, tačiau metų eigoje nebuvo laikomasi savivaldybės Strateginio planavimo organizavimo tvarkos aprašo reikalavimų.

Apraše nurodyta, kad savivaldybės veiklos plano (toliau – SVP) projektas yra savivaldybės biudžeto projekto planavimo pagrindas, tačiau per visus 2023 metus SVP programos nebuvo peržiūrėtos ir patikslintos, nors biudžetas tikslintas 6 kartus, todėl skirtumai tarp strateginių programų ir biudžeto į vieną ar kitą pusę svyruoja nuo kelių šimtų tūkstančių iki kelių milijonų eurų.

Savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinys

Dėl Savivaldybės 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinio teikiame sąlyginę nuomonę. Audito metu nustatėme duomenų iškraipymus Mažeikių rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų finansinių ataskaitų rinkiniuose, kurie turi reikšmingą įtaką Mažeikių rajono savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui.

Savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinio duomenys ne visais atvejais teisingai parodo viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinius rezultatus, išsamiai ir teisingai atspindi turtą, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, nes:

- Administracijos Nebaigtos statybos sąskaitoje vis dar yra objektų, apskaitomų nuo 2008 m. ir vėlesnių metų, jiems neskaičiuojamas nuvertėjimas, jie eksploatuojami, bet nėra perkeltami į kitas turto grupes, todėl jiems neskaičiuojamas nusidėvėjimas arba jie neperduoti kitiems subjektams.

Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

Dėl Savivaldybės 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio teikiame besąlyginę nuomonę, nors penkios biudžetinės įstaigos neužtikrino teisingo asignavimų panaudojimo pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius, tačiau bendra suma neviršija nustatyto reikšmingumo, todėl teigiame, kad Mažeikių rajono savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų klaidų, galinčių sąlygoti nuomonės pareiškimą.

Savivaldybės biudžeto vykdymas

Mažeikių rajono savivaldybės biudžeto pajamos ir asignavimai nuosekliai didėja.

Patikslintas Savivaldybės 2023 metų biudžeto pajamų planas sudarė 101 552,953 tūkst. Eur. Į biudžeto pajamų planą įskaitytas metų pradžios lėšų likutis 5 326,1 tūkst. Eur. Per 2023 m. į Savivaldybės biudžetą gauta 97 210,2 tūkst. Eur, arba 983,3 tūkst. Eur daugiau, negu planuota. Pajamų plano įvykdymas siekė 101,0 proc. Didžiausią gautų pajamų dalį, kaip ir ankstesniais metais, sudarė mokesčiai ir dotacijos.

Patikslintas Savivaldybės 2023 metų biudžeto asignavimų planas sudarė 102 795,2 tūkst. Eur, faktiškai panaudota – 99 748,0 tūkst. Eur. Biudžeto asignavimai paskirstyti ir panaudoti 9 programų vykdymui.

Savivaldybės bendras mokėtinų sumų (įskaitant ir paskolas) likutis 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė 5 018,8 tūkst. Eur ir, lyginant su metų pradžia, sumažėjo 244,1 tūkst. Eur. Paskolų suma

2023 m. pradžioje buvo 3 900,3 tūkst. Eur, o metų pabaigoje sudarė 3 649,6 tūkst. Eur. Per metus skolintos lėšos sumažėjo 250,8 tūkst. Eur.

Nepavyko užtikrinti 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo reikalavimo, kad 2024 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos) būtų ne didesnis už 2023 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas). 2023 metais mokėtinų sumų įsiskolinimą padidino beveik 25,7 proc. asignavimų valdytojų, t. t. Savivaldybės administracija 164,3 tūkst. Eur dėl prekių ir paslaugų įsigijimo.

Savivaldybė 2023 metais skolinimosi limitu neviršijo.

Savivaldybės lėšų ir turto valdymas, naudojimas ir disponavimas jais

Savivaldybės lėšos ir turtas ne visais atvejais buvo valdomi, naudojami ir disponuojama jais vadovaujantis teisės aktų reikalavimais.

Penkių biudžetinių įstaigų vadovai nesilaikė darbo užmokestį reglamentuojančių teisės aktų nuostatų: tvirtinant darbo apmokėjimo sistemą, nenurodė pareiginės algos pastoviosios dalies nustatymo kriterijų pagal kuriuos nustatomi konkretūs pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų dydžiai; skyrė priemokas už papildomus darbus, nors pagal Darbo apmokėjimo įstatymą (toliau DAĮ) turi būti didinamas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas; už veiklos sudėtingumą pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus padidino didesniu procentu negu numatyta DAĮ; darbo sutartyse nenurodė visos reikalingos informacijos; pareigybių aprašymuose nurodė neteisingus specialius reikalavimus išsilavinimui; pareigybių sąrašuose nenurodė konkrečių pareigybių pareiginės algos koeficientų, pareigybių lygių, nepatvirtino pareigybių kodų; suteikiant darbuotojams kasmetines atostogas, įsakymuose nenurodė už kokį laikotarpį jos suteikiamos; atleidžiant darbuotoją, įsakyme nenurodė laikotarpio už kurį turi būti apskaičiuota kompensacija už nepanaudotas atostogas ir kt.

Biudžetinė įstaiga, geriamojo vandens ir nuotekų šalinimo bei telekomunikacijų paslaugas 2023 m. pirkto neatlikusi viešųjų pirkimų procedūrų, todėl negalime patvirtinti ar perkančioji organizacija paslaugas įsigijo racionaliai naudodama tam skirtas lėšas.

Trys biudžetinės įstaigos iš nuomininkų gautomis lėšomis už komunalinius patarnavimus nesumažino pripažintų šildymo, vandens tiekimo ir elektros energijos sąnaudų taip, kaip numatyta 11-ojo VSAFAS „Sąnaudos“ 8 punkte, o šias lėšas pripažino pajamomis ir už jas įsigijo įvairių prekių.

Šešios biudžetinės įstaigos neužtikrino teisingos turto apskaitos – ilgalaikį turtą apskaitė ne pagal turto vienetus; neteisingai nustatė ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus ir skaičiavo nusidėvėjimą; neteisingai priskyrė turtą atitinkamai turto grupei; nurašė turtą be įstaigos vadovo sprendimo, o nurašymo dokumentuose nenurodė visos reikalingos informacijos.

Netinkamai atlikta turto inventorizacija – nebaigtai statybai neskaiciuotas nuvertėjimas ir neįvertinta, kad dalis nebaigtos statybos sąskaitoje apskaitomų objektų yra eksploatuojami; viena biudžetinė įstaiga nepateikė metinės inventorizacijos dokumentų, todėl laikome, kad metinė turto ir įsipareigojimų inventorizacija nebuvo atlikta, o tai prieštarauja Inventorizacijos taisyklių nuostatoms, kur numatyta, kad inventorizacija privalo būti atlikta nustatytu periodiškumu ir už tai atsakingas yra įstaigos vadovas.

Atkreipiame dėmesį, kad valdant, naudojant ir disponuojant savivaldybės biudžeto lėšas ir turtą, vidaus kontrolė nėra pakankama ir Savivaldybė negali racionaliai ir maksimaliai efektyviai tvarkyti savo lėšas ir turtą, nes audituotuose subjektuose nustatyti dalykai leidžia daryti išvadą, kad ne visos savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas yra teisingai apskaitomi, netinkamai atliekama viena iš kontrolės rūšių - turto inventorizacija, o kelių įstaigų vyriausiojo buhalterio pareigybės aprašyme nenurodyta atsakomybė už išankstinę ir einamąją finansų kontrolę, kurią numato LR Finansų ministro įsakymais patvirtinti teisės aktai.

Rekomendacijos

Mažeikių rajono savivaldybės biudžetinėms įstaigoms, kuriose atlikome audito procedūras, teikėme rekomendacijas dėl apskaitos klaidų taisymo, ataskaitų duomenų tikslinimo, sprendimų dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo užtikrinimo priėmimo žodžiu ir raštais (žr. 4 priedas). Įstaigos dalį rekomendacijų įgyvendino audito metu. Su visų audituotų subjektų vadovais, apskaitos ir kitais atsakingais darbuotojais aptarėme audito procedūrų rezultatus, įstaigos pateikė rekomendacijų įgyvendinimo planus – numatomas priemones rekomendacijoms vykdyti ir jų vykdymo terminus.

Atsižvelgdami į audito metu nustatytus dalykus, rekomendavome:

Savivaldybės administracijos direktoriui:

1. Peržiūrėti nebaigtos statybos sąskaitoje apskaitomų objektų sąrašus ir objektus, kurie eksploatuojami, iškelti į atitinkamas turto sąskaitas.
2. Numatyti reikalingas priemones, kad inventorizacija būtų atliekama ne formaliai, o išsamiai, kad jos rezultatai galėtų būti efektyviai panaudoti siekiant tikslios ir teisingos turto apskaitos.
3. Nustatyti vidaus kontrolės procedūras, kad sudarant biudžeto vykdymo ataskaitas išlaidos būtų priskiriamos tinkamam ekonominės klasifikacijos straipsniui.

Rekomendacijų įgyvendinimo planas pateiktas ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“

IŽANGA

Vadovaudamiesi Vietos savivaldos⁴, Viešojo sektoriaus atskaitomybės⁵, Biudžeto sandaros⁶ įstatymais, vykdydami Mažeikių rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) kontrolės ir audito tarnybos veiklos planą⁷ ir Savivaldybės kontrolieriaus pavedimą⁸, atlikome Mažeikių rajono savivaldybės 2023 m. ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą.

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Audito ataskaitoje pateikiame tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausomą nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pareiškiamo audito išvadoje.

Audituojamas subjektas – Savivaldybė – Savivaldybės administracija (juridinio asmens kodas 167371234, adresas – Laisvės g. 8, Mažeikiai), Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai, viešojo sektoriaus subjektai, dalyvaujantys konsolidavimo procese.

Audituojamas laikotarpis – 2023 metai.

Savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinį (1 pav.), apimančią biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį (toliau – BVAR)⁹, finansinių ataskaitų rinkinį (toliau - FAR) ir metinę veiklos ataskaitą¹⁰, rengia ir teikia Savivaldybės tarybai tvirtinti Savivaldybės meras¹¹ ir Administracija¹². Audituojamu laikotarpiu bei audito atlikimo metu Savivaldybės mero pareigas ėjo Rūta Matulaitienė nuo 2023-04-20, Savivaldybės administracijai vadovavo Saulius Šiurys iki 2023-04-17¹³, Jolanta Kekytė nuo 2023-04-20¹⁴, Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus vedėjo pareigas ėjo Julija Balvočienė, Savivaldybės administracijos Buhalterinės apskaitos skyriaus vedėjo - Arvydas Pocius iki 2023-08-16¹⁵, nuo 2023-09-29 – Odeta Ramanauskaitė¹⁶.

Savivaldybės meras administruoja Savivaldybės biudžeto asignavimus ir kitus piniginius išteklius, organizuoja Savivaldybės biudžeto vykdymą, administruoja Savivaldybės turtą¹⁷.

Savivaldybės FAR¹⁸ – Savivaldybės išdo¹⁹, 60 biudžetinių įstaigų, 3 viešųjų įstaigų finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys. Į Savivaldybės FAR įtrauktas ir finansinis turtas, kurį sudarė savivaldybei priklausantis

⁴ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 67 str. 1 d. 2 p.

⁵ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 30 str. 1 d.

⁶ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 37 str. 3 d.

⁷ Savivaldybės kontrolieriaus įsakymai: 2022-10-17 Nr. KT1-5; 2023-11-08 Nr. KT1-11

⁸ Savivaldybės kontrolieriaus pavedimas 2023-10-02 Nr. KT11-4

⁹ Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai pateikė 2024-02-27, raštas Nr. FS2-8

¹⁰ Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai pateikė 2024-04-22 (2024-04-19 raštas Nr. R8-2.33.-1524

¹¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 2 d. 1 p

¹² Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais) 14 str. 2 d.; 17 str. 10 d.

¹³ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023-03-31 sprendimas Nr. T1-103 „Dėl Sauliaus Šiurio atleidimo iš Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pareigų“

¹⁴ Mažeikių rajono savivaldybės mero 2023-04-20 potvarkis Nr. M2-118

¹⁵ Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-08-16 įsakymas Nr. P1-832

¹⁶ Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-09-28 įsakymas Nr. P1-966

¹⁷ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 2 d. 3 p.

¹⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2023-01-27 įsakymas Nr. 1K-29 „Dėl 2022 metų Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų konsolidavimo schemos patvirtinimo“

¹⁹ Savivaldybės išdas – išteklių fondas, kuris, remiantis subjekto principu, laikomas atskiru Apskaitos vienetu. Savivaldybės išdo tvarkytojas yra Savivaldybės administracijos Finansų skyrius. Apskaita tvarkoma atskirai nuo Administracijos buhalterinės apskaitos, sudaromas atskiras finansinių ataskaitų rinkinys.

bendrovių ir įstaigų nuosavas kapitalas. Į Savivaldybės KFAR įeinančių subjektų sąrašas pateiktas 2 priede.

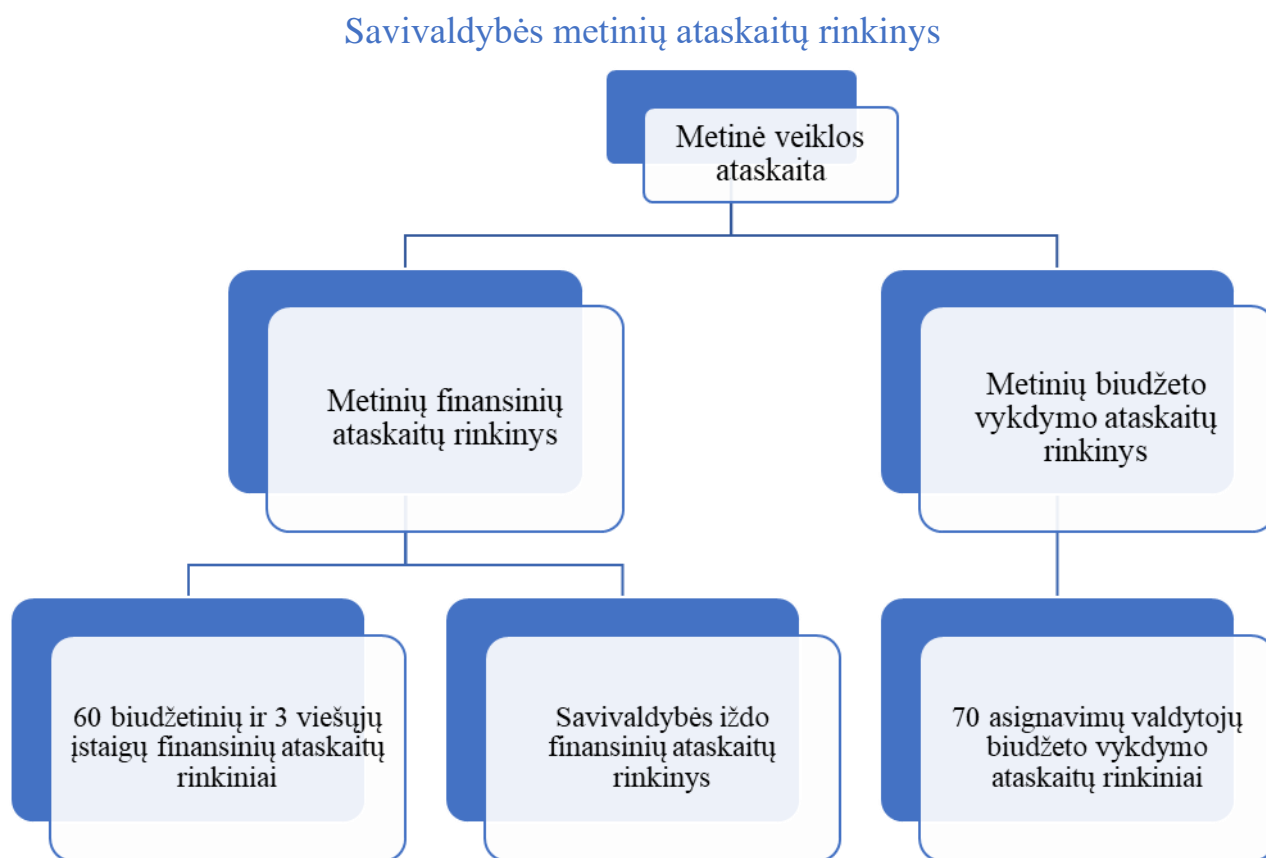
Visi viešojo sektoriaus subjektai buhalterinę apskaitą turi tvarkyti pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus²⁰ (toliau – VSAFAS). Savivaldybės grupės finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau – VSAKIS).

Savivaldybės BVAR rengia²¹ Savivaldybės administracija, remdamasi Savivaldybės biudžeto apskaitos duomenimis – į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų panaudotų asignavimų bei asignavimų valdytojų pateiktais biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniais.

BVAR sudarytas iš Savivaldybės administracijos, Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus, 9 seniūnijų ir 59 biudžetinių įstaigų ataskaitų. Asignavimų valdytojų, įeinančių į Savivaldybės BVAR sudėtį, sąrašas pateiktas 2 priede.

Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitos rengiamos Finansų valdymo, apskaitos ir strateginio planavimo bei veiklos valdymo sistemoje LABBIS.

1 pav. Savivaldybės 2023 m. ataskaitų rinkinio sudėtis

Šaltinis. Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

²⁰ Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574 (su vėlesniais pakeitimais), 11 str. 1 d. 4 p. (2021-11-23 įstatymo Nr. XIV-680 redakcija galiojanti nuo 2022-05-01)

²¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 35 str.

Vertinome 2023 m. Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais atitikimą teisės aktams pasirinktose srityse. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtaką tam tikroms biudžeto vykdymo ir apskaitos sritims, atlikome audito procedūras. Vertintos sritys atrinktuose subjektuose pateiktos 1 priede. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų reikalavimų, atsižvelgėme į šių reikalavimų nesilaikymo priežastis ir įvertinome galimas teisės aktų nesilaikymo pasekmes. Teisės aktų, kurių nuostatų laikymasis buvo vertintas audito metu, sąrašas pateiktas 3 priede.

Vertinome ar 2023 m. Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys atitinka metinių finansinių ataskaitų rinkinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis; ar atitinkami finansiniai duomenys ir kita susijusi informacija Savivaldybės veiklos ataskaitoje atskleista taip, kad atitiktų/neprieštarautų FAR/BVAR pateiktai informacijai ir finansiniams duomenims.

Kokybinį reikšmingumą naudojome nustatytų iškraipymų vertinimui tais atvejais, kai iškraipymų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimtiems sprendimams.

AUDITO REZULTATAI

1. SAVIVALDYBĖS 2023 METŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

1. Viešojo sektoriaus subjekto ir viešojo sektoriaus subjektų grupės metinių ataskaitų rinkinį sudaro: 1) metinė veiklos ataskaita; 2) metinių finansinių ataskaitų rinkinys; 3) metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys²².
2. Audito metu įstaigas informavome raštu apie 2023 m. ataskaitų rinkinių duomenų vertinimo rezultatus, kitus audito metu nustatytus dalykus, teikėme rekomendacijas nustatytų pažeidimų, klaidų ir neatitikimų ištaisymui (žr. 4 priedą).

1.1. Savivaldybės veiklos ataskaita atitinka ne visus jai keliamus reikalavimus

3. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 11 straipsnyje nurodyta ką apima savivaldybės veiklos ataskaita ir kokie reikalavimai jai keliami:
 - 1) mero pranešimą, informaciją apie mero veiklos rezultatus;
 - 2) informaciją apie regionų plėtros programoje, regiono plėtros plane nustatytų uždavinių ir jų vertinimo rodiklių reikšmių pasiekimą atitinkamais finansiniais metais;
 - 3) informacija apie viešojo sektoriaus subjekto metinius veiklos rezultatus, atsižvelgiant į veiklos tikslų pasiekimą vykdant viešojo sektoriaus subjekto metinį veiklos planą;
 - 4) informacija apie atliktus darbus ir kita su viešojo sektoriaus subjekto metiniais veiklos rezultatais susijusi informacija;
 - 5) finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė, leidžianti veiklos rezultatus susieti su atliktais darbais ar įgyvendintomis priemonėmis ir jiems sunaudotais ištekliais;
 - 6) papildomą informaciją, jeigu savivaldybės taryba nurodo tokią informaciją pateikti.
4. Savivaldybės veiklos ataskaitoje nepateikta informacija apie 2022-2030 m. Telšių regiono plėtros plane²³ nustatytų uždavinių ir jų vertinimo rodiklių reikšmių pasiekimą 2023 metais.
5. Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo²⁴ tikslas – sukurti ir plėtoti į rezultatus orientuotą strateginio valdymo sistemą, integruojant strateginio planavimo, regionų plėtros ir teritorijų planavimo procesus, siekiant užtikrinti ilgalaikę ir darnią valstybės pažangą ir veiksmingą valdžios sektoriaus finansų planavimą ir panaudojimą.
6. Šio įstatymo pagrindu Savivaldybėje yra patvirtintas Strateginio planavimo organizavimo tvarkos aprašas²⁵ (toliau – Aprašas), kuris reglamentuoja Mažeikių rajono savivaldybės

²² Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais) (nauja redakcija nuo 2023-01-01) 6 str.

²³ Telšių regiono plėtros tarybos 2023-03-10 sprendimas Nr. K/S-5 „Dėl 2022-2030 m. Telšių regiono plėtros plano patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais)

²⁴ Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymas 2020-06-25 Nr. XIII-3096 (su vėlesniais pakeitimais)

²⁵ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2021-11-26 sprendimas Nr. T1-322 „Dėl strateginio planavimo Mažeikių rajono savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“; 2023-09-20 sprendimas Nr. T1-260 „Dėl strateginio planavimo Mažeikių rajono savivaldybėje tvarkos aprašo patvirtinimo“

strateginio planavimo dokumentų rengimą, svarstymą ir tvirtinimą, įgyvendinimo stebėseną, numatytų pasiekti rezultatų vertinimą, ataskaitų dėl planavimo dokumentų įgyvendinimo rengimą ir svarstymą, savivaldybės gyventojų įtraukimą į jų rengimą ir svarstymą, viešinimą ir įgyvendinimo priežiūrą.

7. Aprašo 26 punkte nurodyta, kad Savivaldybės administracijos Finansų skyrius strateginio veiklos plano (toliau – SVP) rengimo grafike nustatytais terminais pateikia maksimalių asignavimų limitus; 29 punkte – SVP programų koordinatoriai, įvertinę SVP programų vykdytojų ir savivaldybės administracijos Finansų skyriaus pateiktus maksimalių asignavimų limitus, parengia savo koordinuojamos SVP programos projektą; 35 punkte – SVP projektas yra savivaldybės biudžeto projekto planavimo pagrindas. Savivaldybės biudžeto projekte numatyti asignavimai turi atitikti SVP programoms įgyvendinti numatytus asignavimus, savivaldybės finansines galimybes.
8. Savivaldybės administracija neužtikrino tinkamo Aprašo taikymo: 35 punkte aiškiai nurodyta, kad SVP projektas yra savivaldybės biudžeto projekto planavimo pagrindas, tačiau per visus 2023 metus SVP programos nebuvo peržiūrėtos ir patikslintos, nors biudžetas tikslintas 6 kartus, todėl skirtumai tarp strateginių programų ir biudžeto į vieną ar kitą pusę svyruoja nuo kelių šimtų tūkstančių iki kelių milijonų eurų.
9. SVP programa – esminė SVP dalis, skirta strateginiam tikslui pasiekti, kurioje nustatomi programos tikslai, uždaviniai, priemonės (projektai), vertinimo kriterijai, jų reikšmės ir asignavimai. Savivaldybės SVP programos patvirtintos 2022-2023 m. pradžioje²⁶ ir per visus 2023 m. nebuvo tikslintos, o 2023-2025 metų strateginis veiklos planas patvirtintas 2023 m. sausio 6 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-2.
10. Rengiant SVP programas neatsižvelgta į Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus, atsakingo už biudžeto sudarymą, nustatytus ir Savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. A1-2148 patvirtintus maksimalius asignavimų limitus 2023–2025 metų SVP programų projektams parengti.

1 lentelė Informacija apie strateginėse programose ir savivaldybės biudžete pateiktus duomenis

Programos Nr.	Programos pavadinimas	Planuojamos/skirtos lėšos (tūkst. Eur)				Skirtumas tarp programos ir 2023 m. asignavimų
		Maksimalūs asignavimų limitai	Programoje	Skirta biudžete 2023-01-24	2023 m. asignavimai (patikslinti)	
01	Investicijų programa	3 695,0	6 263,92	4 500,80	3 602,45	2 661,47
02	Kaimo teritorijų vystymo ir žemės ūkio plėtros programa	1 049,9	816,30	864,50	647,30	169,00
03	Ugdymo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimo programa	44 463,4	46 594,68	47 527,90	48 194,81	-1 600,13

²⁶ 01 – 2023-01-06 sprendimas Nr. T1-1; 02 – 2022-12-22 sprendimu Nr. T1-341; 03 – 2022-12-22 sprendimu Nr. T1-342; 04 – 2022-12-22 sprendimu Nr. T1-343; 05 – 2022-12-22 sprendimu Nr. T1-350; 06 – 2022-12-22 sprendimu Nr. T1-351; 07 – 2022-12-22 sprendimu Nr. T1-354; 08 – 2022-12-22 sprendimu Nr. T1-358; 09 – sprendimu Nr. T1-361

04	Kultūros veiklos ir sporto plėtros programa	3 916,7	4 106,95	4 596,32	5 067,60	-960,65
05	Savivaldybės veiklos valdymo programa	9 802,1	11 232,06	11 221,97	11 888,83	-656,77
06	Socialinės paramos įgyvendinimo programa	12 352,7	30 948,84*	13 039,66	18 151,28	-4 396,84
07	Infrastruktūros objektų plėtros, priežiūros ir modernizavimo programa	8 680,0	9 795,10	8 517,21	9 987,22	-192,12
08	Aplinkos apsaugos ir sveikatos programa	2 592,3	2 342,30	2 748,10	3 799,17	-1 456,87
09	Turto valdymo programa	928,6	1 187,10	1 608,20	1 456,50	-269,40
Iš viso		87 480,7	113 287,25	94 624,65	102 795,15	-6 702,31

*06 programoje planuojamos ir nebiudžetinės tikslinės lėšos – valstybės biudžeto lėšos, gautos iš valstybės institucijų ar įstaigų pagal finansavimo sutartis. Iš savivaldybės biudžeto programoje planuota 13 754,44 tūkst. Eur
Šaltinis. Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

11. 2023 m. Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys atitinka metinių finansinių ataskaitų rinkinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis, tačiau nebuvo laikomasi Strateginio planavimo organizavimo Savivaldybėje tvarkos aprašo reikalavimų.

1.2. Savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų iškraipymų

12. Savivaldybės KFAR duomenų teisingumas priklauso nuo viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų duomenų teisingumo ir šių duomenų pateikimo į viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą (VSAKIS). Teisingi buhalterinės apskaitos duomenys ir pagal juos parengtos finansinės ataskaitos privalo pateikti išsamiai ir objektyviai informaciją jos vartotojams – vadovams, specialistams ir piliečiams. Tik remiantis patikima informacija galima priimti sprendimus dėl efektyvaus įstaigos turto – finansinių išteklių, trumpalaikio ir ilgalaikio turto, atsargų naudojimo.
13. Dėl viešojo sektoriaus subjektų pateiktų klaidingų duomenų, Savivaldybės FAR duomenys ne visais atvejais teisingai parodo viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinius rezultatus, išsamiai ir teisingai atspindi turta, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas.
14. Savivaldybės administracija savo dydžiu yra reikšmingiausias grupės subjektas, todėl Savivaldybės administracijai audito metu skyrėme daugiausia dėmesio. Pastebime, kad kiekvienais metais Savivaldybės ataskaitose nustatome reikšmingus turto duomenų iškraipymus. Kai kurios problemos tęsiasi kelerius metus – pvz., apskaitant nebaigtos statybos darbus. Neatitikimus nulemia bendradarbiavimo tarp Savivaldybės administracijos atskirų skyrių ir darbuotojų, koordinuojant tarpusavio veiksmus nuo ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio iki jų užregistravimo apskaitoje, stoka. Atskiri skyriai (darbuotojai) neatlieka funkcijų pagal savo kompetenciją (arba jiems tinkamai nepriskirtos atlikti tokios funkcijos), kad ūkinė operacija būtų teisingai atskleista ir apskaityta. Be to, inventorizacija atliekama netinkamai, nefiksuojuant turto būklės, nevertinant nuvertėjimo – neužtikrinamas apskaitos duomenų patikimumas, vidaus kontrolė veikia neefektyviai.

15. Reikšmingiausius duomenų iškraipymus, t. y. sumas, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti, nustatėme Savivaldybės administracijoje – apskaitant ilgalaikį materialųjį turtą - nebaigtą statybą. Visa tai turėjo reikšmingos įtakos 2023 m. Savivaldybės FAR duomenų teisingumui. Šie iškraipymai pateikti 2 lentelėje.

2 lentelė. Duomenų iškraipymai Savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinyje, tūkst. Eur

Eil. Nr.	Straipsniai	Ataskaitų duomenys	Nustatyti neatitikimai	
			Straipsnio suma Padidinta (+) Sumažinta (-)	Suma, kurios teisingumo negalime patvirtinti
FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA				
A	ILGALAIKIS TURTAS	154 887,7		21 679,5
D	FINANSAVIMO SUMOS	89 634,4		14 803,2
F	GRYNASIS TURTAS	67 548,2		6 876,3

Šaltinis. Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

16. Pateikiame audito metu nustatytus ir audito metu neištaisytus finansinių ataskaitų duomenų vertinimo prasme reikšmingus pastebėjimus, klaidas bei teisės aktų pažeidimus.

Nebaigtos statybos sąskaitoje vis dar apskaitomi objektai nuo 2008 metų

17. Atlikdami auditus ankstesniais metais, nustatėme, kad Savivaldybės administracija, nesivadovaudama 12-ojo VSAFAS²⁷ nuostatomis, užbaigusi statybos ir/ar turto esminio pagerinimo darbus, jų verčių neperkėlė iš nebaigtos statybos sąskaitos į atitinkamas turto grupes ir naujiems statiniams neskaičiavo nusidėvėjimo, o esamam turtui, nuo esminio pagerinimo darbų vertės, netikslino nusidėvėjimo skaičiavimo.
18. Nebaigtos statybos sąskaitoje vis dar yra objektų, apskaitomų nuo 2008 m. ir vėlesnių metų ir jiems neskaičiuojamas nuvertėjimas, o tie, kurie naudojami veikloje neperkeliami į kitas turto grupes ir jiems neskaičiuojamas nusidėvėjimas. Statybos darbams (nebaigta statyba) nuvertėjimas turi būti skaičiuojamas, jeigu statybos darbai sustabdyti ilgiau kaip 12 mėnesių²⁸.
19. Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos vadovo Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo²⁹ 49 p. nuostata, ilgalaikio materialiojo turto vertinimas turi būti atliekamas kiekvienų finansinių metų pabaigoje, atliekant metinę inventurizaciją.
20. Peržiūrėjus 2023 metų inventurizacijos rezultatus³⁰, įsitikinta, kad Nebaigta statybai nuvertėjimas neskaičiuotas, neatsižvelgiant į tai, kad turtas ne vienerius metus

²⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 “Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo” (su vėlesniais pakeitimais)

²⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 “Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo”, 2008-07-04 įsakymas Nr. 1K-229 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 22-ojo standarto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) 12 p.;

²⁹ Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-12-31 įsakymas Nr. A1-2936 “Dėl Mažeikių rajono savivaldybės administracijos apskaitos vadovo pakeitimo”

³⁰ Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-12-29 įsakymas Nr. A1-1800 “Dėl atliktos Mažeikių rajono savivaldybės administracijos turto ir įsipareigojimų metinės inventurizacijos rezultatų patvirtinimo”

eksploatuojamas. Dėl to, galima teigti, kad inventorizacija atlikta formaliai, be to, nebuvo atsižvelgta ir į ankstesnių (nuo 2016 m.) auditų metu teiktas rekomendacijas³¹.

21. Išanalizavus Nebaigtos statybos sąskaitoje apskaitomus turto objektus pagal atsiradimo metus, didžiausią rūpestį kelia tie turto objektai, kurie apskaitoje pradėti registruoti 2008, 2010 ir vėlesniais metais, ir iki šiol nėra perkelti į kitas turto grupes ir jiems neskaičiuojamas nusidėvėjimas, nors šis turtas eksploatuojamas. Palyginus Nebaigtos statybos sąskaitos likutį metų pabaigai su metų pradžia, bendroje sumoje likutis padidėjo 3 317,1 tūkst. Eur (žr. 3 lentelė).

3 lentelė. Savivaldybės administracijos Nebaigtos statybos sąskaitos likučiai 2023-12-31, Eur

<i>Laikotarpis</i>	<i>2023 metai</i>	<i>2022 metai</i>	<i>Skirtumas (+/-)</i>
2008 metai	31 906,86	31 906,86	0,00
2010 metai	63 307,68	63 307,68	0,00
2011 metai	19 449,43	19 449,43	0,00
2012 metai	283 793,56	283 793,56	0,00
2013 metai	28 214,27	28 214,27	0,00
2014 metai	1 775 691,05	1 775 691,05	0,00
2015 metai	740 731,95	680 715,95	60 016,00
2016 metai	567 961,75	567 961,75	0,00
2017 metai	2 356 937,21	2 356 937,21	0,00
2018 metai	2 594 812,98	2 556 581,21	38 231,77
2019 metai	4 349 443,56	4 659 564,10	-310 120,54
2020 metai	2 073 755,34	1 996 735,05	77 020,29
2021 metai	792 712,15	1 088 683,00	-295 970,85
2022 metai	5 317 180,12	1 569 231,94	3 747 948,18
2023 metai	367 745,37		
IŠ VISO:	21 363 643,28	17 678 773,06	3 317 124,85

Šaltinis – Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

22. Įvertinus 2023 metais šioje srityje atliktus darbus, Nebaigtos statybos sąrašo suma (2008-2021 m.) sumažinta 1 163,8 tūkst. Eur arba tik 7,2 proc. dėl naujų turto vienetų suformavimo arba jo pergrupavimo į kitas turto grupes, nors Savivaldybės administracija iki 2023-12-31 buvo įsipareigojusi sumažinti nebaigtos statybos objektų sąrašo sumą ne mažiau kaip 15 proc.³²

³¹ Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2017-07-07 audito ataskaita Nr. KT9-36, 2018-07-02 ataskaita Nr. KT9-26 ir 2019-07-11 ataskaita Nr. KT9-23 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės administracijoje atlikto finansinio ir teisėtumo audito rezultatų“; 2020-07-14 ataskaita Nr. KT9-6 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo“; 2021-07-12 ataskaita Nr. KT9-2 „Mažeikių rajono savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimas“; 2022-07-07 ataskaita Nr. KT9-17 „Mažeikių rajono savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimas“; 2023-07-10 ataskaita Nr. KT9-4 „Mažeikių rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimas“.

³² Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2023-07-10 ataskaita Nr. KT9-4 „Mažeikių rajono savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimas“.

23. Siekiant sumažinti Nebaigtos statybos sąskaitos likučius, trečius metus iš eilės³³ Administracijos direktorius, tvirtindamas inventorizacijos rezultatus, įsakymuose paskyrė atsakingais Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus, Vietinio ūkio skyriaus, Turto valdymo ir priežiūros skyriaus, Žemės ūkio skyriaus, Architektūros ir urbanistikos skyriaus vedėjus atsakingais už buhalterinėje sąskaitoje „Nebaigtos statybos įsigijimo savikaina“ sukauptų sumų savalaikį išskėlimą į turto sąskaitas ir įpareigojo vykdyti skyriuose projektų vykdymo kontrolę.
24. Pagal 2 lentelėje pateiktus duomenis matyti, kad 2023 metais Nebaigtos statybos sąskaitoje apskaitomiems objektams (nuo 2008 m. iki 2018 m.) joks pokytis mažėjimo linkme nebuvo vykdomas, t. y. aukščiau paminėtų Administracijos skyrių vedėjai neatsižvelgė ir nevykdė Administracijos direktoriaus įpareigojimo vykdyti projektų kontrolę už buhalterinėje sąskaitoje „Nebaigtos statybos įsigijimo savikaina“ sukauptų sumų savalaikį išskėlimą į turto sąskaitas.
25. Dėl to, nebuvo galimybės įsitikinti, kad Savivaldybės konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje eilutėse A.II.9 „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai“ parodyti nebaigtos statybos – 21 679,5 tūkst. Eur likučiai, D.I „Finansavimo sumų iš valstybės biudžeto“ – 10 463,5 tūkst. Eur, D.III „Finansavimo sumų iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų“ – 4 311,4 tūkst. Eur, D.IV „Finansavimo sumų iš kitų šaltinių“ – 28,3 tūkst. Eur bei F.III „Sukauptas perviršis ar deficitas“ – 6 876,3 tūkst. Eur likučiai yra tikri ir teisingi.

1.3. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenys teisingi

26. Savivaldybės administracijos Finansų skyrius, rengdamas Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, remiasi Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų jai pateiktų žemesnio lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių³⁴ duomenimis ir į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų apskaitos duomenimis – Savivaldybės išdo rengiamomis ataskaitomis. Dėl to, Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumas priklauso ne tik nuo Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus (toliau – Finansų skyrius) tvarkomos apskaitos, bet ir nuo asignavimų valdytojų parengtų ataskaitų teisingumo.
27. Audito metu atlikome pagrindines audito procedūras 19-oje Savivaldybės subjektų, kurių vadovai yra asignavimų valdytojai. Vertinome parengtus ir Finansų skyriui pateiktus 2023 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius, visų grupės subjektų mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitas ir Savivaldybės išdo rengiamas ataskaitas.

³³ Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-12-30 įsakymas Nr. A1-2675 „Dėl atliktos Mažeikių rajono savivaldybės administracijos turto metinės inventorizacijos rezultatų patvirtinimo“; 2023-12-29 įsakymas Nr. A1-1800 „Dėl atliktos Mažeikių rajono savivaldybės administracijos turto ir įsipareigojimų metinės inventorizacijos rezultatų patvirtinimo“

³⁴ Rinkinių sudėtis patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-31 įsakymu Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais)

28. Tinkamas biudžeto išlaidų duomenų, apskaitomų taikant pinigų principą, tvarkymas rodo tikrąją šių išlaidų paskirtį, leidžia turėti objektyvią informaciją apie visos Savivaldybės ar atskiro asignavimų valdytojo veiklą.
29. Antri metai iš eilės Savivaldybės administracija, nesivadovaudama Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija³⁵, pagal kompensavimo sutartis pervestą sumą 250,0 tūkst. Eur fiziniams asmenims už individualių nuotekų valymo įrenginių arba nuotekų kaupimo rezervuarų įsigijimo dalinį apmokėjimą (kompensavimo būdu), priskyrė Kitų išlaidų einamiesiems tikslams straipsniui. Duomenys apie kasines išlaidas, patirtas perduodant biudžeto lėšas pagal kompensavimo sutartis finansuojant visas išlaidas arba dalį išlaidų, atsiradusių įsigyjant turta, t. y. perkant ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turta, jį statant, modernizuojant ar rekonstruojant, turėjo būti priskirti Kitų išlaidų turtui įsigyti straipsniui.
30. Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymo ataskaitos Kitų išlaidų einamiesiems tikslams straipsnyje (ekonominės klasifikacijos kodas 2.8.1.1.1.2) nurodyta 250,0 tūkst. Eur daugiau ir ta pačia suma Kitų išlaidų turtui įsigyti straipsnyje (ekonominės klasifikacijos kodas 2.8.1.2.1.1) – mažiau, nei turėtų būti.
31. Keturios švietimo įstaigos³⁶, už 20,2 tūkst. Eur įsigytą ilgalaikį materialųjį turta - bibliotekos fondą priskyrė Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų straipsniui. Šios išlaidos turėtų būti priskirtos Kito ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo išlaidų straipsniui. planuodama įsigyti ilgalaikį materialųjį turta, nepatiksino asignavimų plano, t. y. nesivadovavo Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu³⁷ patvirtinu išlaidų klasifikacijos 3.1.1 papunkčiu, kuriame nurodyta, kad ilgalaikio materialiojo turto - bibliotekos fondo įsigijimo išlaidos t. b. priskiriamos kito ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo išlaidų ekonominės klasifikacijos 3.1.1.5.1.1 kodui.
32. Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymo ataskaitos Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų straipsnyje (ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.30) nurodyta 20,2 tūkst. Eur daugiau ir ta pačia suma Kito ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo išlaidų straipsnyje (ekonominės klasifikacijos kodas 3.1.1.5.1.1) – mažiau, nei turėtų būti.
33. Viena švietimo įstaiga³⁸, nesivadovaudama Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija, darbuotojams apskaičiuotą darbo užmokestį 1,6 tūkst. Eur priskyrė Darbdavių socialinės paramos straipsniui, kai turėjo priskirti Darbo užmokesčio pinigais išlaidų straipsniui.
34. Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymo ataskaitos Darbo užmokesčio pinigais straipsnyje (ekonominės klasifikacijos kodas 2.1.1.1.1.1) nurodyta 1,6 tūkst. Eur mažiau ir ta pačia suma

³⁵ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (su vėlesniais pakeitimais) (redakcija nuo 2018-01-01)

³⁶ Kalnėnų progimnazija, „Vyturio“ pradinė mokykla, Senamiesčio progimnazija ir Viekšnių gimnazija

³⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais)

³⁸ Kalnėnų progimnazija

Darbdavių socialinė parama straipsnyje (ekonominės klasifikacijos kodas 2.7.3.1.1.1) – daugiau, nei turėtų būti.

35. Viena švietimo įstaiga³⁹, įsigijo ilgalaikio materialiojo turto - mašinų ir įrenginių už 1,0 tūkst. Eur iš Kitų prekių ir paslaugų išlaidų straipsnio, kai pagal išlaidų klasifikaciją mašinų ir įrenginių įsigijimas turėjo būti priskirtas ilgalaikio materialiojo turto išlaidų straipsniui.
36. Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymo ataskaitos Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų straipsnyje (ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.30) nurodyta 1,0 tūkst. Eur daugiau ir ta pačia suma Kitų mašinų ir įrenginių įsigijimo išlaidų straipsnyje (ekonominės klasifikacijos kodas 3.1.1.3.1.2) – mažiau, nei turėtų būti.
37. Įstaiga⁴⁰ įsigijo ilgalaikio materialiojo turto - kompiuterinės įrangos už 2,4 tūkst. Eur, kitos biuro įrangos už 13,0 tūkst. Eur. Biudžeto išlaidų vykdymo ataskaitoje šio turto įsigijimo išlaidos nurodytos Informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų (2.2.1.1.1.21) straipsnyje, kai turėjo būti nurodytos ilgalaikio materialiojo turto Kompiuterinės techninės ir elektroninių ryšių įrangos įsigijimo išlaidos (3.1.1.3.1.4), bei ilgalaikio materialiojo turto už 4,4 tūkst. Eur, iš jų: kompiuterinės įrangos už 0,7 tūkst. Eur ir kitos biuro įrangos už 3,7 tūkst. Eur. Biudžeto išlaidų vykdymo ataskaitoje nurodyta šio turto įsigijimo išlaidos nurodytos Kompiuterinės programinės įrangos ir kompiuterinės programinės įrangos licencijų (3.1.2.1.1.2) straipsnyje, kai turėjo būti nurodytos Kompiuterinės techninės ir elektroninių ryšių įrangos įsigijimo išlaidos (3.1.1.3.1.4).
38. Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymo ataskaitos Informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų (ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.21) nurodyta 15,4 tūkst. Eur ir kompiuterinės programinės įrangos ir kompiuterinės programinės įrangos licencijų 4,4 tūkst. Eur daugiau, o Kompiuterinės techninės ir elektroninių ryšių įrangos įsigijimo išlaidų straipsnyje (ekonominės klasifikacijos kodas 3.1.1.3.1.4) 19,8 tūkst. Eur mažiau, negu turėtų būti.
39. Savivaldybės BVAR reikšmingų klaidų, kurios galėtų sąlygoti audito nuomonę, nenustatėme.

2. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO VERTINIMAS

2.1. Savivaldybės biudžeto pajamos ir išlaidos nuosekliai didėja

Savivaldybės biudžeto pajamos

40. Mažeikių rajono savivaldybės taryba (toliau – Taryba) patvirtino⁴¹ 2023 metų savivaldybės biudžeto pajamų planą – 93 382,45 tūkst. Eur pajamų (88 056,35 tūkst. Eur einamųjų metų pajamos ir 5 326,10 tūkst. Eur praėjusių metų nepanaudota pajamų dalis).

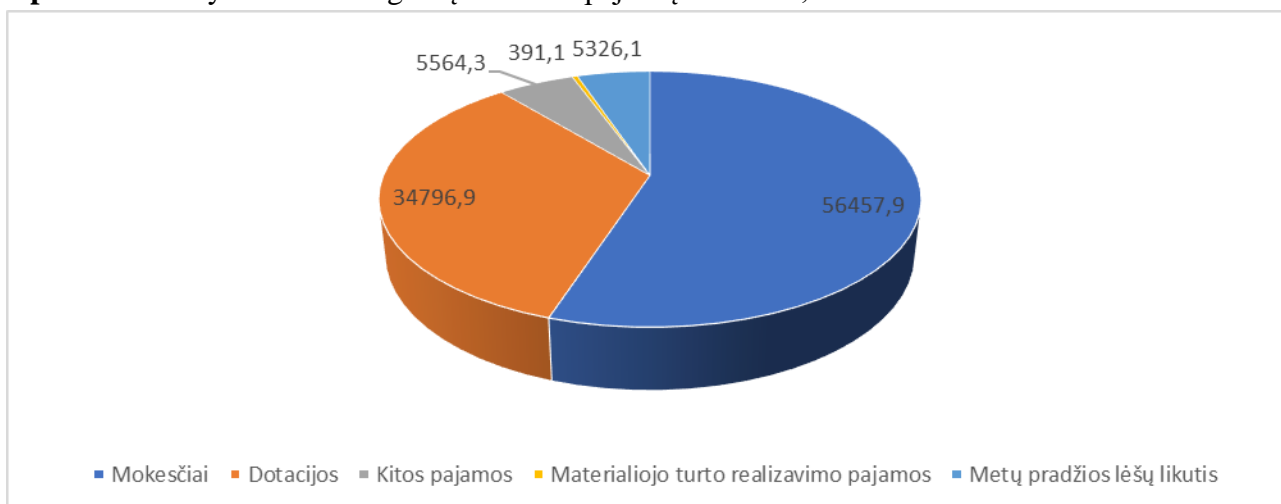
³⁹ “Vyturio” pradinė mokykla

⁴⁰ Senamiesčio progimnazija

⁴¹ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023-01-24 sprendimas Nr. T1-5 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto patvirtinimo“

41. Biudžetinių metų eigoje dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Vyriausybės, ministerijų ir kitų institucijų priimtų teisės aktų, Savivaldybės tarybos sprendimų įgyvendinimo ir pajamų plano pokyčių per 2023 m. biudžeto apimtis tikslinta 6-is kartus⁴². Patikslintas 2023 metų Savivaldybės biudžeto pajamų planas 101 552,953 tūkst. Eur, įskaitant praėjusių metų nepanaudotą pajamų dalį.
42. Savivaldybės biudžeto pajamų plano vykdymo ataskaitos duomenimis per 2023 m. į Savivaldybės biudžetą gauta 97 210,2 tūkst. Eur - biudžeto pajamų plano įvykdymas siekė 101,0 proc., tai yra, gauta 983,3 tūkst. Eur daugiau nei planuota.

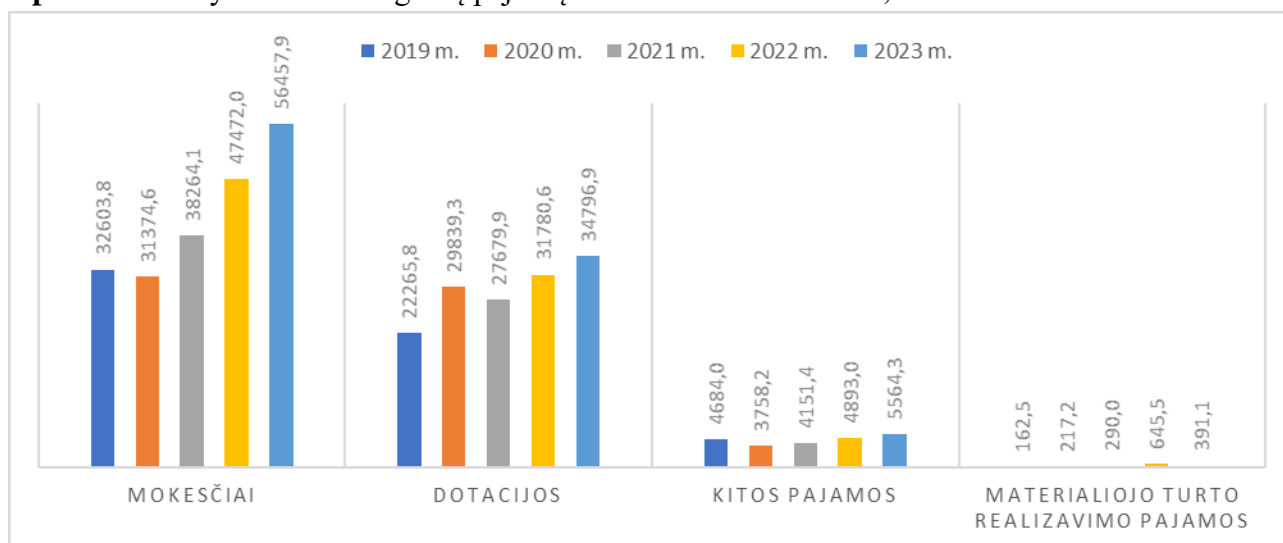
2 pav. Savivaldybės 2023 m. gautų biudžeto pajamų struktūra, tūkst. Eur

Šaltinis – Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

43. Didžiausią 2023 m. Savivaldybės biudžeto gautų pajamų dalį, kaip ir 2022 m., sudarė mokesčiai (58,1 proc.) ir dotacijos (35,8 proc.). 2023 m. lyginant su 2022 m. pajamos iš mokesčių išaugo 18,9 proc., iš dotacijų – 9,5 proc., iš kitų pajamų – 13,7 proc., iš materialiojo turto realizavimo pajamų sumažėjo ir siekė tik 60,6 proc.
44. Pagal atskiras pajamų mokesčių ir dotacijų rūšis, pajamų planas įvykdytas: mokesčių – 101,4 proc., dotacijų – 100,1 proc., kitų pajamų – 102,7 proc., materialiojo turto realizavimo pajamų – 104,4 proc.
45. 2019-2023 m. laikotarpiu bendros Savivaldybės biudžeto gaunamos pajamos nuosekliai didėjo. Per pastaruosius metus surenkami mokesčiai ir kitos pajamos nežymiai mažėjo tik 2020 m. Lyginant su 2019 m. rodikliais, 2023 m. surenkami mokesčiai padidėjo 73,2 proc., gaunamos dotacijos – 56,3 proc., kitos pajamos – 18,8 proc., materialiojo turto realizavimo pajamų surinkimas beveik 2,5 karto. (žr. 3 pav.).

⁴² Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023-01-24 sprendimas Nr. T1-5 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto patvirtinimo“ patikslintas Savivaldybės tarybos sprendimais: 2023-03-31 Nr. T1-65; 2023-06-08 Nr. T1-167; 2023-08-21 Nr. T1-216; 2023-09-20 Nr. T1-257; 2023-11-30 Nr. T1-325; 2023-12-19 Nr. T1-368.

3 pav. Savivaldybės biudžeto gautų pajamų dinamika 2019-2023 m., tūkst Eur

Šaltinis – Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

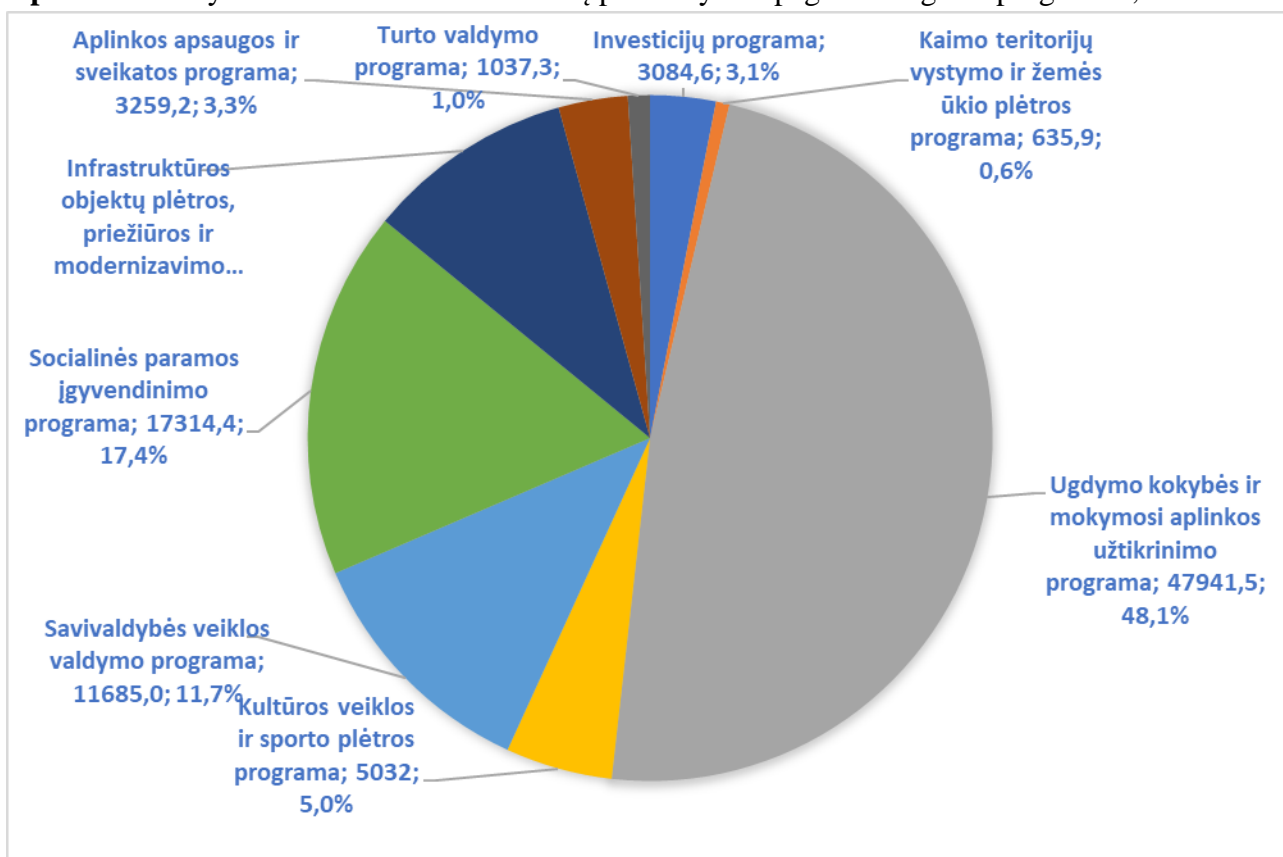
46. Biudžeto pajamas sumažino iki 2023 m. gruodžio 31 d. nesumokėti mokesčiai ir kitos įmokos. 2023 m. apskaičiuota valstybinės žemės nuomos mokesčio 259,8 tūkst. Eur, delspinigių 1,1 tūkst. Eur, sumokėta kartu su delspinigiais – 280,5 tūkst. Eur. Valstybinės žemės nuomos mokesčio bendroji nepriemoka metų pabaigai sudarė 43,5 tūkst. Eur ir, lyginant su 2022 m., sumažėjo 18,0 tūkst. Eur. Dėl Savivaldybės tarybos sprendimu suteiktos lengvatos Savivaldybė 2023 metais negavo 3,1 tūkst. Eur – žemės nuomos mokesčio⁴³.

Savivaldybės biudžeto išlaidos

47. Savivaldybės tarybos patvirtintame⁴⁴ 2023 metų Savivaldybės biudžete numatyta 94 624,6 tūkst. Eur asignavimų išlaidoms ir turtui įsigyti (asignavimai viršija pajamas asignavimais iš skolintų lėšų 1242,2 tūkst. Eur). Metų eigoje asignavimų planas buvo keičiamas ir asignavimai padidinti 8 170,6 tūkst. Eur iki 102 795,2 tūkst. Eur.
48. Biudžeto išlaidų vykdymo ataskaitos duomenimis 2023 m. Savivaldybės programoms vykdyti panaudota 99 748,0 tūkst. Eur arba 97,0 proc. patvirtintų biudžeto asignavimų arba 3 047,2 tūkst. Eur mažiau nei buvo planuota (su patikslinimais).
49. Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu, biudžetas sudarytas programiniu principu, asignavimai skirti 9-ioms Tarybos patvirtintoms programoms vykdyti. Asignavimai išlaidoms ir turtui įsigyti paskirstyti 70 asignavimų valdytojui. Kai kurie asignavimų valdytojai vykdo po kelias programas.

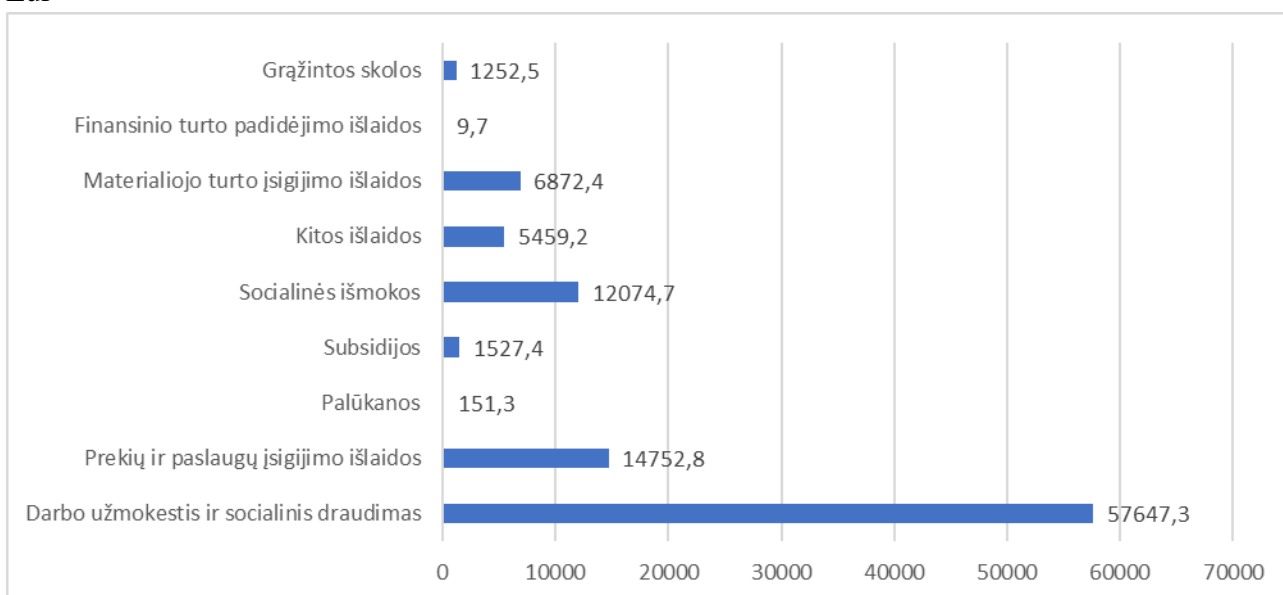
⁴³ Mažeikių rajono savivaldybės administracijos architektūros ir urbanistikos skyriaus 2024-01-11 raštas Nr. AU11-16 “Dėl 2023 m. valstybinės žemės nuomos mokesčio informacijos”

⁴⁴ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023-01-24 sprendimas Nr. T1-5 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto patvirtinimo“

4 pav. Savivaldybės 2023 m. biudžeto išlaidų paskirstymas pagal strategines programas, tūkst. Eur.

Šaltinis – Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

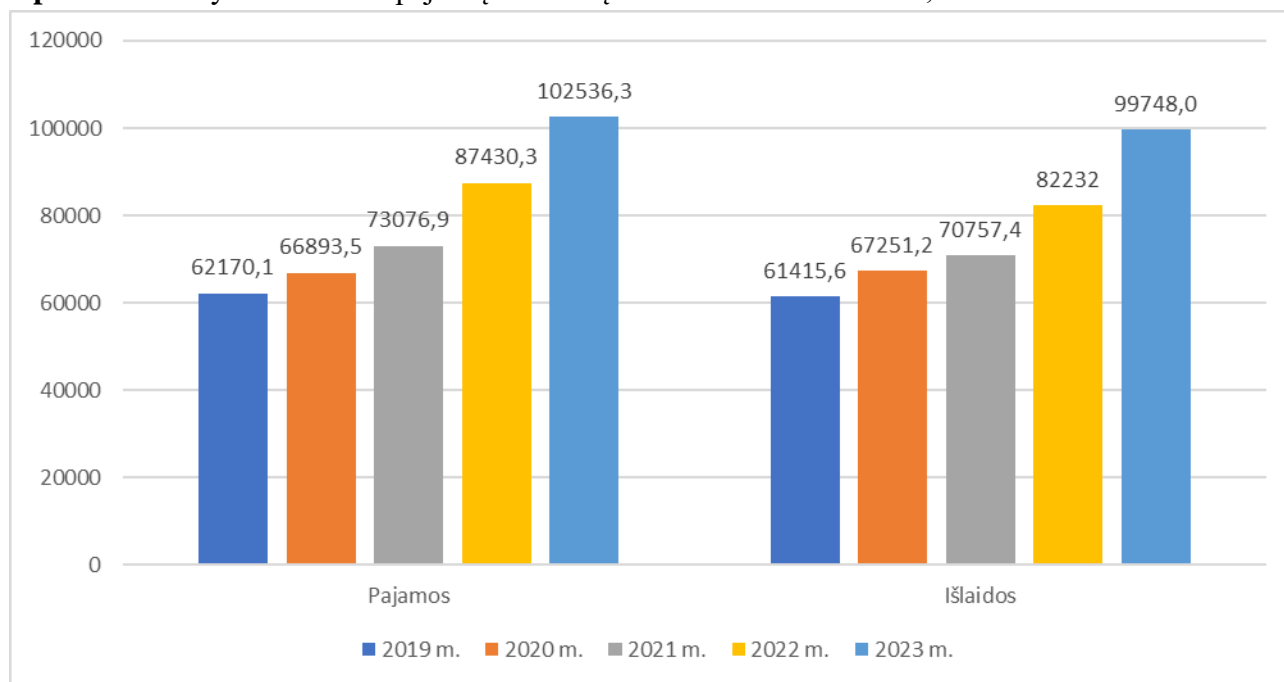
50. Didžiausia biudžeto išlaidų dalis, skirstant pagal ekonominę klasifikaciją – 57 647,3 tūkst. Eur, arba 57,8 proc. visų išlaidų, tenka darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išmokoms.

5 pav. Savivaldybės 2023 m. biudžeto išlaidų paskirstymas pagal ekonominę klasifikaciją, tūkst. Eur

Šaltinis – Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

51. 2019-2023 m. Savivaldybės biudžeto pajamos ir išlaidos nuosekliai didėjo. Per analizuojamą laikotarpį biudžeto pajamos padidėjo 64,9 proc., išlaidos – 62,4 proc. (žr. 6 pav.)

6 pav. Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų dinamika 2019-2023 m., tūkst. Eur

Šaltinis – Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

52. Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus parengtame Savivaldybės 2023 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte atskleista išsami informacija apie Savivaldybės 2023 m. biudžeto pajamų ir išlaidų planą, jo tikslinimą, nepanaudotus lėšų likučius.

Mokėtinos ir gautinos sumos

53. 2023 m. gruodžio 31 d. Savivaldybės mokėtinos sumos sudarė 5 018,8 tūkst. Eur, iš jų, negrąžintos paskolos – 3 649,6 tūkst. Eur. Lyginant su mokėtinų sumų įsiskolinimu 2023 m. pradžiai, biudžeto lėšų įsiskolinimas padidėjo 6,6 tūkst. Eur, o negrąžintų paskolų likutis sumažėjo 250,7 tūkst. Eur. Mokėtinų sumų likutis, eliminavus paskolas, sudarė 1 369,2 tūkst. Eur, t. y., mokėtinos sumos lyginant su metų pradžia, sumažėjo 244,1 tūkst. Eur.

54. 2023 metais mokėtinų sumų įsiskolinimą padidino beveik 25,7 proc. asignavimų valdytojų, t. t. Savivaldybės administracija 164,3 tūkst. Eur dėl prekių ir paslaugų įsigijimo.

55. Pažymėtina, kad asignavimų valdytojai ir biudžetinių įstaigų vadovai neužtikrino Lietuvos Respublikos 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo⁴⁵ 13 straipsnio 3 dalies ir Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023 m. sausio 24 d. sprendimo Nr. T1-5 “Dėl Mažeikių rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto

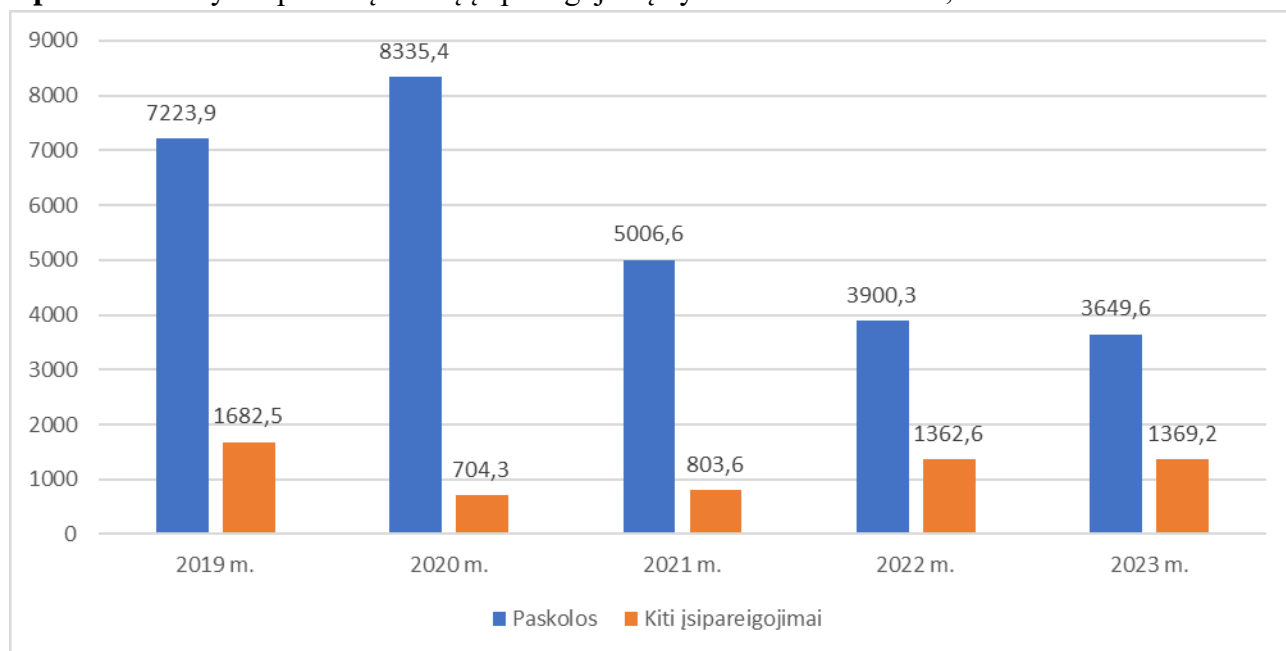
⁴⁵ Lietuvos Respublikos 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2022-11-22 Nr. XIV-1556, 13 str. 3 d.

patvirtinimo” 6 punkto įgyvendinimo, kur numatyta, kad savivaldybės 2024 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos) turi būti ne didesnis už 2023 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas).

Skoliniai įsipareigojimai

56. Savivaldybės skolintų lėšų likutis 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė 3 649,6 tūkst. Eur, kuris, lyginant su metų pradžia, sumažėjo 250,7 tūkst. Eur (2023 m. sausio 1 d. buvo 3 900,3 tūkst. Eur).
57. Per 2023 m. bankams gražinta 1 252,5 tūkst. Eur, buvo paimta 1 001,7 tūkst. Eur paskolų Mažeikių rajono savivaldybės vykdomiems investicijų projektams finansuoti.
58. Savivaldybės priimti įsipareigojimai pagal garantijas ir laidavimo dokumentus dėl savivaldybės valdomų įmonių paskolų 2023 m. nesikeitė ir sudaro 3 097,1 tūkst. Eur.
59. Savivaldybė 2023 m. laikėsi nustatytų skolinimosi limitų.

7 pav. Savivaldybės paskolų ir kitų įsipareigojimų dydžiai 2019-2023 m., tūkst. Eur

Šaltinis – Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

2.2. Savivaldybės lėšų ir turto valdymas, naudojimas ir disponavimas jais turi trūkumų

60. Vertindami Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, nustatėme pažeidimus šiose srityse: darbo užmokesčio, turto valdymo ir apskaitos, inventorizacijos atlikimo, vidaus kontrolės ir kt. Įstaigos apie nustatytus pažeidimus ir neatitikimus informuotos raštais (žr. 4 priedą).

Nustatyti teisės aktų pažeidimai darbo užmokesčio srityje

61. Savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo sąlygas ir dydžius nustato Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas⁴⁶ (toliau – DAĮ). Šiuo teisės aktu privalo vadovautis įstaigos vadovas, priimdamas sprendimus dėl darbuotojų darbo apmokėjimo ir/ar skatinimo.
62. Darbo apmokėjimo sistemos aprašas neatitinka DAĮ keliamų reikalavimų⁴⁷; Darbo apmokėjimo tvarkoje nedetalizuojami darbuotojų pareigybių sąraše esančių pareigybių pareiginės algos pastoviosios dalies nustatymo kriterijai (išsilavinimas, profesinio ir (ar) vadovaujamo darbo patirtis, veiklos sudėtingumas, darbo krūvis, atsakomybės lygis ir pan.) ir pagal kiekvieną kriterijų nenustatyti konkretūs pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai⁴⁸.
63. Įstaigos vadovas, paskirdamas priemokas mokytojams už papildomus darbus (mokymą namuose), nevykdė DAĮ 10 straipsnio nuostatų, kuriose nėra nustatytos priemokų mokėjimo sąlygos už mokymą namuose, ir 5 priedo 2.1 ir 2.1.6 punktų nuostatų, kuriose nurodyta, kad mokytojams, mokantiems mokinį, kuriam dėl ligos ar patologinės būklės skirtas mokymas namuose, turi būti didinamas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas, o ne skiriama priemoka⁴⁹;
64. Įstaigoje⁵⁰ už veiklos sudėtingumą, dirbant su mokiniais turinčiais specialiųjų ugdymosi poreikių ar mokantiems užsieniečius, pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai padidinti didesniu procentu negu numatyta DAĮ;
65. Darbuotojų darbo sutartyse nenurodyta visa reikalinga informacija, t. y. darbo sąlygų (pareigų, darbo krūvio, darbo užmokesčio) pasikeitimai⁵¹; pareigybių pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai nesutamoja su nurodytais darbo sutartyse⁵²

⁴⁶ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas, 2017-01-17 Nr. XIII-198 (su vėlesniais pakeitimais)

⁴⁷ Kalnėnų progimnazija, Vieکشnių gimnazija

⁴⁸ Lopšelis-darželis „Linelis“

⁴⁹ Kalnėnų progimnazija, lopšelis-darželis „Linelis“

⁵⁰ Vieکشnių gimnazija

⁵¹ Kalnėnų progimnazija, lopšelis-darželis „Žilvitis“

⁵² Savivaldybės kultūros centras

66. Įstaigos pareigybių sąrašė patvirtintoms mokytojų pareigybėms, patvirtinti pareigybių aprašymai, atsižvelgiant į turimą mokytojo kvalifikacinę kategoriją: mokytojo, vyresniojo mokytojo, mokytojo metodininko. Vadovaujantis Lietuvos profesijų klasifikatoriumi⁵³, mokytojui pareigybė (pareigybės pavadinimas) nustatoma pagal jo dėstomo dalyko (lietuvių kalbos ir literatūros, anglų kalbos, geografijos, fizikos, matematikos ir t. t.) ar ugdomosios veiklos (ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, neformaliojo ugdymo) pobūdį. Vadovaujantis DAĮ 5 priedu, atsižvelgiant į mokytojui suteiktą kvalifikacinę kategoriją, yra nustatomas darbo užmokestis⁵⁴;
67. Darbuotojų pareigybių sąrašuose nenurodyti konkretūs pareiginės algos koeficientai⁵⁵; pareigybių aprašymuose nurodyti specialūs reikalavimai išsilavinimui, neatitinka DAĮ nurodytiems reikalavimams⁵⁶; darbuotojų pareigybių sąrašuose nenurodyti konkretūs pareigybių pareiginės algos koeficientai bei pareigybių lygiai, nepatvirtinti pareigybių kodai, kurie nurodyti Ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu patvirtintame profesijų sąrašė⁵⁷.
68. Tvirtinant darbuotojų atostogų planą, nenurodyti laikotarpiai už kuriuos suteikiamos atostogos ir atostogų dienų skaičius. Atleidžiant darbuotoją, įsakyme nenurodytas laikotarpis, už kurį turi būti apskaičiuota kompensacija už nepanaudotas atostogas⁵⁸. Neteisingai apskaičiuoti atostoginiai pagal finansavimo šaltinius ir vidutinis darbo užmokestis⁵⁹.

Prekės ir paslaugos įsigytos neatlikus viešųjų pirkimų procedūrų

69. Įstaigoje⁶⁰ sudaryta sutartis dėl geriamojo vandens tiekimo bei nuotekų ir paviršinių nuotekų tvarkymo galiojo iki 2016 m. pabaigos. 2017 m. sudaryta nauja sutartis tik dėl paviršinių nuotekų tvarkymo, o dėl geriamojo vandens ir nuotekų šalinimo galiojančios sutarties įstaiga nepateikė. 2018 m. buvo sudaryta sutartis dėl telekomunikacijų paslaugų teikimo, kuri galiojo 36 mėn., t. y. iki 2020 m. vasario mėn. Tokiu būdu, geriamojo vandens ir nuotekų šalinimo bei telekomunikacijų paslaugos 2023 m. buvo perkamos neatlikus viešųjų pirkimų procedūrų, todėl negalime patvirtinti ar perkančioji organizacija paslaugas įsigijo racionaliai naudodama tam skirtas lėšas.

Gautomis kompensacijomis nebuvo mažinamos pripažintos sąnaudos

70. Trys įstaigos⁶¹ iš nuomininkų gautomis lėšomis už komunalinius patarnavimus nesumažino pripažintų šildymo, vandens tiekimo ir elektros energijos sąnaudų taip, kaip numatyta 11-ojo

⁵³ Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2013-03-06 įsakymas Nr. 4-171 „Dėl Lietuvos profesijų klasifikatoriaus LPK 2012 patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais)

⁵⁴ Kalnėnų progimnazija

⁵⁵ Lopšelis-darželis „Linelis“

⁵⁶ Lopšelis-darželis „Linelis“, lopšelis-darželis „Žilvitis“, Savivaldybės kultūros centras

⁵⁷ Lopšelis-darželis „Žilvitis“, Savivaldybės kultūros centras

⁵⁸ Savivaldybės kultūros centras

⁵⁹ Lopšelis-darželis „Žilvitis“

⁶⁰ Lopšelis-darželis „Linelis“

⁶¹ Kalnėnų progimnazija, Senamiesčio progimnazija, Vieکشnių gimnazija

VSAFAS „Sąnaudos“⁶² 8 punkte, o šias lėšas pripažino pajamomis ir už jas įsigijo įvairių prekių.

Neužtikrinta teisinga ilgalaikio turto apskaita

71. Įstaigos⁶³ ilgalaikio materialiojo turto apskaitoje užregistruota 1 aikštelė ir 1 šaligatvis, o Nekilnojamojo turto registre nurodyti 7 turto vienetai, gauti padalijus aikštelę į 4 sporto inžinierinius statinius (bėgimo takelis, kvadrato aikštelė, tinklinio aikštelė, krepšinio aikštelė) ir 3 kitus inžinierinius statinius bei 5 turto vienetai gauti padalijus šaligatvį. Vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“⁶⁴ 11 punkto reikalavimu, kuriame numatyta, kad viešojo sektoriaus subjektas ilgalaikio materialiojo turto apskaitą turi tvarkyti pagal turto vienetus, Įstaiga naujus turto vienetus, gautus padalijus turimus, apskaitoje turėjo užregistruoti kaip atskirus ilgalaikio materialiojo turto vienetus.
72. Įstaiga neteisingai nustatė ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus ir/ar nelaiku pradėjo skaičiuoti nusidėvėjimo sąnaudas bei naujai įsigytam turtui neteisingai suteikė inventorinius numerius⁶⁵.
73. Trys įstaigos⁶⁶ neužtikrino teisingo ilgalaikio materialiojo turto priskyrimo atitinkamai grupei, kurią sudaro viešojo sektoriaus subjekto veikloje naudojamas panašaus pobūdžio ir pagal atliekamas funkcijas panašus ilgalaikis materialusis turtas. Ilgalaikio materialiojo turto grupė rodoma atskirame finansinės būklės ataskaitos straipsnyje⁶⁷.
74. Įstaigoje ilgalaikis materialusis turtas nurašytas nesivadovaujant Vyriausybės nutarimo⁶⁸ bei Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimo⁶⁹ nuostatomis – turtas nurašytas be įstaigos vadovo sprendimo, pasiūlyme nenurodyta turto likutinė vertė, aktuose nenurodytos nurašomo turto sukauptos nusidėvėjimo sumos. Analogiška situacija ir nurašant bibliotekos fondą⁷⁰.

Nepakankamai dėmesio skiriama vienai iš kontrolės priemonių - inventorizacijai

75. Savivaldybės administracija neužtikrino racionalaus ir efektyvaus turto valdymo principų⁷¹ ir jo naudojimo kontrolės, nes kaip ir ankstesniais metais nustatyta, kad turto inventorizacija

⁶² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-02-08 įsakymas Nr. 1K-059 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 11-ojo standarto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais)

⁶³ Kalnėnų progimnazija

⁶⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais)

⁶⁵ Viešųjų gimnazija, lopšelis-darželis „Linelis“, lopšelis-darželis „Žilvitis“

⁶⁶ Kalnėnų progimnazija, Senamiesčio progimnazija, Savivaldybės kultūros centras

⁶⁷ LR Finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais)

⁶⁸ LR Vyriausybės 2001-10-19 nutarimas „Dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais)

⁶⁹ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020-05-29 sprendimas Nr. T1-134 „Dėl turto pripažinimo nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti ir jo nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

⁷⁰ Viešųjų gimnazija, lopšelis-darželis „Žilvitis“

⁷¹ LR Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais), 9 str.

atskirais atvejais atliekama formaliai. Nustatėme, kad inventORIZACIJOS komisijos nesilaikė InventORIZACIJOS taisyklių⁷² reikalavimų.

76. Nebaigtos statybos inventORIZACIJA atlikta formaliai, neskaičiuotas nuvertėjimas⁷³ ir neįvertinta, kad dalis nebaigtos statybos sąskaitoje apskaitomų objektų yra eksploatuojami, tačiau nėra perkelti į kitas turto grupes ir jiems neskaičiuojamas nusidėvėjimas.
77. Atliekant inventORIZACIJA, nesivadovauta InventORIZACIJOS taisyklėmis, t. y. inventORIZACIJOS įsakyme nenurodytos komisijų pirmininkų ir narių užimamos pareigos; komisijos neįpareigotos nustatyti ar turtas turi nuvertėjimo požymių; inventORIZACIJOS aprašuose neužpildyti visi reikalaujami rekvizitai⁷⁴; įsakyme nenurodyta inventORIZACIJOS atlikimo pradžios ir pabaigos data, liko neinventORIZuoti pinigai sąskaitose, mokėtinos bei gautinos sumos⁷⁵.
78. Įstaiga⁷⁶ nepateikė metinės inventORIZACIJOS dokumentų, todėl laikome, kad metinė turto ir įsipareigojimų inventORIZACIJA nebuvo atlikta, o tai prieštarauja InventORIZACIJOS taisyklių 6 p. ir 77 p. nuostatoms, kur numatyta, kad inventORIZACIJA privalo būti atlikta nustatytu periodiškumu ir už tai atsakingas yra įstaigos vadovas

Nepakankama vidaus kontrolė

79. Atkreipiame dėmesį, kad valdant, naudojant ir disponuojant savivaldybės biudžeto lėšas ir turtą, vidaus kontrolė nėra pakankama ir Savivaldybė negali racionaliai ir maksimaliai efektyviai tvarkyti savo lėšas ir turtą, nes audituotuose subjektuose nustatyti dalykai leidžia daryti išvadą, kad ne visos savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas yra tinkamai apskaitomi, netinkamai atliekamos inventORIZACIJOS. Nesant pilnos ir pakankamos informacijos apie valdomą ir disponuojamą turtą, neįmanoma jo apsaugoti nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo ar kitų neteisėtų veikų bei priimti pagrįstus sprendimus, susijusius su šio turto priežiūra ar remontu bei efektyviu ir racionaliu savivaldybės biudžeto lėšų naudojimu.
80. Trijų įstaigų⁷⁷ vyriausiojo buhalterio pareigybės aprašyme nenurodyta atsakomybė už išankstinę ir einamąją finansų kontrolę, kurią numato LR Finansų ministro įsakymais patvirtinti teisės aktai.

⁷² LR Vyriausybės 2022-06-15 nutarimas Nr. 630 „Dėl inventORIZACIJOS taisyklių patvirtinimo“

⁷³ Mažeikių rajono savivaldybės Administracijos direktoriaus 2023-12-29 įsakymo Nr. A1-1800 “Dėl atliktos Mažeikių rajono savivaldybės administracijos turto ir įsipareigojimų metinės inventORIZACIJOS rezultatų patvirtinimo”

⁷⁴ Viekšnių gimnazija

⁷⁵ Lopšelis-darželis „Linelis“

⁷⁶ Lopšelis-darželis „Žilvitis“

⁷⁷ Savivaldybės kultūros centras, lopšelis-darželis „Žilvitis“, lopšelis-darželis „Linelis“

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data
1	2	3	4	5
1.	Peržiūrėti nebaigtos statybos sąskaitoje apskaitomų objektų sąrašus ir objektus, kurie eksploatuojami, iškelti į atitinkamas turto sąskaitas.	Savivaldybės administracija	1. Administracijos vadovybės ir atsakingų už projektų įgyvendinimą asmenų pasitarime išanalizuoti nebaigtos statybos sąrašą. 2. Sumažinti nebaigtos statybos objektų sąrašo sumą ne mažiau kaip 15 proc.	2024-08-31 2024-12-31
2.	Numatyti reikalingas priemones, kad inventurizacija būtų atliekama ne formaliai, o išsamiai, kad jos rezultatai galėtų būti efektyviai panaudoti, siekiant tikslios ir teisingos turto apskaitos.	Savivaldybės administracija	Prieš inventurizaciją atlikti turto inventurizavimo komisijų instruktavimą	2024-10-20
3.	Nustatyti vidaus kontrolės procedūras, kad, sudarant biudžeto vykdymo ataskaitas, išlaidos būtų priskiriamos tinkamam ekonominės klasifikacijos straipsniui.	Savivaldybės administracija	Informuoti atsakingų skyrių specialistus dėl informacijos, pateiktos planuojant biudžetą, peržiūrėjimo. Buhalterinės apskaitos skyriui įvertinti ir teikti koreguoti patvirtintus asignavimus pagal gautą patikslintą informaciją.	2024-08-31
<p>Atstovai ryšiams, atsakingi už Savivaldybės kontrolieriaus informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Savivaldybės administracijos Buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja Odeta Ramanauskaitė (8 443 98197)</p>				

Savivaldybės kontrolierė

Alma Karvelienė

Vyresnioji patarėja

Dalė Balčiūnienė

Vyresnioji patarėja

Dalia Pūnienė

PRIEDŲ SĄRAŠAS

1 priedas.	Audito apimtis ir metodai	31
2 priedas.	Savivaldybės konsoliduojamų (kontroliuojamų ir valdomų) VSS grupės ir kitų kontroliuojamų bei valdomų subjektų sąrašas ir audito procedūrų apimtis	34
3 priedas.	Teisės aktai, kuriais vadovaujantis atliktos audito procedūros	37
4 priedas	Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos raštai įstaigoms dėl audito rezultatų	40

Audito ataskaitos
Mažeikių rajono savivaldybės 2023 metų
ataskaitų rinkinio, Savivaldybės
biudžeto ir turto naudojimo vertinimas
1 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audituotas 2023 metų savivaldybės ataskaitų rinkinys:

- ✓ 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinys:
 - Finansinės būklės ataskaita
 - Veiklos rezultatų ataskaita
 - Grynojo turto pokyčių ataskaita
 - Pinigų srautų ataskaita
 - Aiškinamasis raštas
- ✓ 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys:
 - Savivaldybės biudžeto pajamų vykdymo ataskaita
 - Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymo ataskaita
 - Aiškinamasis raštas
 - Mokėtinų sumų ataskaita
 - Skolinių įsipareigojimų ataskaita
- ✓ Savivaldybės veiklos ataskaita

Pavaldžios, kontroliuojamos ir (ar) konsoliduojamos įstaigos:

2023 metų finansinių ataskaitų rinkinyje pateikta 64 VSS sukonsoliduoti duomenys apie finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus. Iš jų:

- ✓ 60 kontroliuojamos biudžetinės įstaigos;
- ✓ 3 kontroliuojamos viešosios įstaigos;
- ✓ Savivaldybės išdas - administruojamas išteklių fondas

2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje pateikta 70 asignavimų valdytojų ataskaitų duomenys apie savivaldybės biudžeto pajamas ir išlaidas.

Detalus konsoliduojamų VSS sąrašas pateikiamas 2 priede.

Auditui taikytas reikšmingumas:

- ✓ Reikšmingu dalyku Savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinyje (FAR) yra laikomas iškraipymas ar jų visuma, viršijanti 1 proc. nuo turto sumos 176 407,4 tūkst. Eur (tai sudarė 1 764,0 tūkst. Eur). Kokybiškai reikšmingais laikomi ir mažesni iškraipymai, kurie yra svarbūs informacijos vartotojui dėl jų pobūdžio, aplinkybių ar konteksto, kuriems esant jie atsirado. Kokybiškai reikšmingu dalyku yra laikomas ir svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas.
- ✓ Reikšmingu dalyku Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų (BVAR) rinkinyje yra laikomas iškraipymas ar jų visuma, viršijanti 2 proc. nuo Savivaldybės biudžeto išlaidų sumos 99 748,0 tūkst. Eur (tai sudarė 1 995,0 tūkst. Eur). Kokybiškai reikšmingais laikomi

ir mažesni iškraipymai, kurie yra svarbūs informacijos vartotojui dėl jų pobūdžio, aplinkybių ar konteksto, kuriems esant jie atsirado. Kokybiškai reikšmingu dalyku yra laikomas ir svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas.

Audito apimties apribojimai:

- ✓ Audito apimties apribojimų nebuvo

Auditas atliktas:

- ✓ pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁷⁸, kurie apima tarptautinius audito standartus (TAS)⁷⁹;
- ✓ siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito apimtis ir metodai	
2023 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	2023 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo iš viso 165 161,31 tūkst. Eur, pabaigoje – 176 407,38 tūkst. Eur.
2023 m. gautos pajamos ir patirtos sąnaudos	2023 m. Savivaldybė gavo 118 724,0 tūkst. Eur pajamų ir patyrė 118 114,0 tūkst. Eur sąnaudų.
2023 m. gautos įplaukos ir patirtos išlaidos	Per 2023 m. į Savivaldybės biudžetą gauta 102 536,3 tūkst. Eur pajamų, (įskaitant 5 326,1 tūkst. Eur metų pradžios lėšų likutį), pasiskolinta 1 001,7 tūkst. Eur ir patirta išlaidų 99 748,00 tūkst. Eur
Vertintos sritys ir atliktos procedūros dėl 2023 metų ataskaitų rinkinių duomenų	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika:	
<ul style="list-style-type: none"> - Turto; - Įsipareigojimų; - Pajamų; - Sąnaudų; - Metinių finansinių ataskaitų; - Konsolidavimo procesas; - Savivaldybės biudžeto pajamų; - Savivaldybės biudžeto išlaidų. 	
Sritis, kuriose vertintas vidaus kontrolės procedūrų efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas):	
Kontrolės testai neplanuoti, o audito patikimumas gautas atlikus vidutinės apimties pagrindines audito procedūras.	
Sritis, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros (detalieji testai ir (ar) analitinės procedūros):	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Ilgalaikio materialiojo turto</i> (pastatų, infrastruktūros statinių, kitų statinių, mašinų ir įrenginių, baldų, biuro įrangos ir kito ilgalaikio materialiojo turto, kultūros ir kitų vertybių, nebaigtos statybos 	

⁷⁸ 2000–2899-ieji TAAIS „Finansinio audito standartai“, prieiga per internetą:

<https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/post/15649/>

⁷⁹ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos auditorių rūmų (iki 2017-02-28) ir Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (nuo 2017-03-01) išversti į lietuvių kalbą, prieiga per internetą: <https://avnt.lrv.lt/lt/teisine-informacija/teises-aktai/auditas> .

<p>ir išankstinių mokėjimų); <i>ilgalaikio finansinio turto; biologinio turto; trumpalaikio turto</i> (gautini mokesčiai ir socialinės įmokos, sukauptų gautinų sumų, pinigų ir pinigų ekvivalentų). Atsirinktuose subjektuose įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą, turto įsigijimo, nusidėvėjimo, nuvertėjimo, nurašymo, perdavimo ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Įsipareigojimų</i> (ilgalaikių finansinių įsipareigojimų, ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalies, mokėtinų socialinių išmokų, sukauptų mokėtinų sumų). Atsirinktuose subjektuose įvertinome įsipareigojimų inventorizacijos atlikimo tinkamumą, įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis). - <i>Pagrindinės veiklos pajamų</i> (finansavimo pajamų, mokesčių, pagrindinės veiklos kitų pajamų). Įvertinome gautinų pajamų inventorizacijos atlikimo tinkamumą, pajamų pripažinimą ir įvertinimą ir su jomis susijusių gautinų sumų registravimą (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis). - <i>Pagrindinės veiklos sąnaudų</i> (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, nusidėvėjimo ir amortizacijos, komunalinių paslaugų ir ryšių, paprastojo remonto ir eksploatacijos, sunaudotų ir parduotų atsargų savikainos, socialinių išmokų, finansavimo, kitų paslaugų). Įvertinome sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis); su sąnaudomis susijusių įsipareigojimų ir piniginių lėšų registravimą laiku, teisinga verte, atitinkančia pagrindžiančiuose dokumentuose nurodytas sumas. - <i>Metinių finansinių ataskaitų</i>. Vertinome ar duomenys ir informacija metinių finansinių ataskaitų rinkiniuose pateikti pagal finansinėms ataskaitoms keliamus reikalavimus. - <i>Konsolidavimo procesas</i>. Patikrinome konsolidavimo metu atliktų koregavimų tinkamumą, išsamumą ir tikslumą, bendrą ataskaitų rinkinio pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimą, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose – biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių reikalavimus. - <i>Biudžeto pajamų</i> (mokesčių, dotacijų ir kitų pajamų). Vertinome, ar Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų vykdymo ataskaitose teisingai atvaizduoti biudžeto pajamų duomenys; ar teisingai atvaizduotos gautų mokesčių sumos. - <i>Biudžeto išlaidų</i> (darbo užmokesčio pinigais, gyvenamųjų vietovių viešojo ūkio, materialiojo turto paprastojo remonto prekių ir paslaugų įsigijimo, komunalinių paslaugų įsigijimo, kitų prekių ir paslaugų įsigijimo, socialinių išmokų (pašalpų) – socialinės paramos pinigais, kitų išlaidų kitiems einamiesiems tikslams, ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo (infrastruktūros ir kitų statinių įsigijimo išlaidos)
<p>Bendras ataskaitų rinkinio vertinimas:</p>
<p>Įvertinta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - taikomų apskaitos metodų tinkamumas ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumas; - bendras (konsoliduotųjų) finansinių ataskaitų pateikimas, struktūra ir turinys, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus; - bendras (konsoliduotųjų) biudžeto vykdymo ataskaitų pateikimas, struktūra ir turinys ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pateikimo reikalavimus.
<p>✓ Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos vertinimas</p>
<p>Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos vertinimą atlikome vadovaudamiesi 2720-ojo TAAIS „Auditoriaus atsakomybė, susijusi su kita informacija“ reikalavimais ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 16 str. 4 d. reikalavimais. Atlikdami metinių ataskaitų rinkinio auditą perskaitėme informaciją, pateiktą šioje ataskaitoje ir įvertinome, ar joje pateikti finansiniai duomenys nėra reikšmingai nesuderinti su savivaldybės metinėmis finansinėmis ir biudžeto vykdymo ataskaitomis ar mūsų per auditą įgytomis žiniomis arba kitaip reikšmingai iškraipyti. Mūsų nuomonė apie savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius neapima informacijos, pateiktos savivaldybės veiklos ataskaitoje.</p>

Audito ataskaitos
Mažeikių rajono savivaldybės 2023 metų
ataskaitų rinkinio, savivaldybės
biudžeto ir turto naudojimo vertinimas
2 priedas

Savivaldybės konsoliduojamų (kontroliuojamų ir valdomų) VSS grupės ir kitų kontroliuojamų bei valdomų subjektų sąrašas ir audito procedūrų apimtis

1 lentelė. Savivaldybės konsoliduojamų (kontroliuojamų ir valdomų) FAR ir BVAR VSS grupės sąrašas.

Eil. Nr.	Ataskaitas sudarantys subjektai	Savivaldybės FAR		Savivaldybės BVAR	
		<i>Sudėtis</i>	<i>Atliktos audito procedūros</i>	<i>Sudėtis</i>	<i>Atliktos audito procedūros</i>
1.	BĮ Mažeikių rajono savivaldybės administracija	✓	✓	✓	✓
2.	Mažeikių rajono savivaldybės išdas	✓	✓		
3.	BĮ filialas Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Mažeikių seniūnija			✓	
4.	BĮ filialas Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Laižuvos seniūnija			✓	
5.	BĮ filialas Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Mažeikių apylinkės seniūnija			✓	
6.	BĮ filialas Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Reivyčių seniūnija			✓	
7.	BĮ filialas Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Sedos seniūnija			✓	
8.	BĮ filialas Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Šerkšnėnų seniūnija			✓	
9.	BĮ filialas Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Tirkšlių seniūnija			✓	
10.	BĮ filialas Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Viekšnių seniūnija			✓	
11.	BĮ filialas Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Židikų seniūnija			✓	
12.	BĮ skyrius Mažeikių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius			✓	✓
13.	BĮ Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba	✓		✓	
14.	BĮ Mažeikių ugniagesių komanda	✓		✓	
15.	VšĮ Mažeikių turizmo ir verslo informacijos centras	✓			
	Sveikatos priežiūros įstaigos				
16.	BĮ Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	✓		✓	
17.	VšĮ Mažeikių pirminės sveikatos priežiūros centras	✓			
18.	VšĮ Sedos pirminės sveikatos priežiūros centras	✓	✓		
	Socialinės paskirties įstaigos				
19.	BĮ Mažeikių rajono šeimos ir vaiko gerovės centras	✓		✓	
20.	BĮ Mažeikių rajono socialinių paslaugų tarnyba	✓	✓	✓	
21.	BĮ Mažeikių rajono nakvynės namai	✓		✓	
22.	BĮ Mažeikių rajono Plinkšių globos namai	✓		✓	

	Kultūros įstaigos				
23.	BĮ Mažeikių muziejus	✓		✓	
24.	BĮ Mažeikių Henriko Nagio viešoji biblioteka	✓	✓	✓	✓
25.	BĮ Mažeikių r. Renavo dvaro sodyba	✓	✓	✓	
26.	BĮ Mažeikių rajono savivaldybės kultūros centras	✓	✓	✓	✓
27.	BĮ Mažeikių rajono Sedos kultūros centras	✓		✓	
28.	BĮ Mažeikių rajono Šerkšnėnų kultūros centras	✓		✓	
29.	BĮ Mažeikių rajono Tirkšlių kultūros centras	✓		✓	
30.	BĮ Mažeikių rajono Urvikių kultūros centras	✓		✓	
31.	BĮ Mažeikių rajono Viekšnių kultūros centras	✓		✓	
32.	BĮ Mažeikių rajono Židikų kultūros centras	✓		✓	
33.	BĮ Mažeikių r. Laižuvos kultūros centras	✓		✓	
	Švietimo įstaigos				
34.	BĮ Mažeikių Merkelio Račkausko gimnazija	✓	✓	✓	✓
35.	BĮ Mažeikių Gabijos gimnazija	✓	✓	✓	✓
36.	BĮ Mažeikių r. Židikų Marijos Pečkauskaitės gimnazija	✓	✓	✓	✓
37.	BĮ Mažeikių rajono Sedos Vytauto Mačernio gimnazija	✓	✓	✓	✓
38.	BĮ Mažeikių rajono Viekšnių gimnazija	✓	✓	✓	✓
39.	BĮ Mažeikių "Ventos" progimnazija	✓	✓	✓	✓
40.	BĮ Mažeikių Kalnėnų progimnazija	✓	✓	✓	✓
41.	BĮ Mažeikių Sodų pagrindinė mokykla	✓		✓	
42.	BĮ Mažeikių Senamiesčio progimnazija	✓	✓	✓	✓
43.	BĮ Mažeikių Pavasario progimnazija	✓	✓	✓	✓
44.	BĮ Mažeikių "Jievaro" pagrindinė mokykla	✓		✓	✓
45.	BĮ Mažeikių r. Tirkšlių Juozo Vitkaus-Kazimieraičio progimnazija	✓	✓	✓	✓
46.	BĮ Mažeikių r. Užlieknės pagrindinė mokykla	✓		✓	
47.	BĮ Mažeikių Kazimiero Jagmino pradinė mokykla	✓		✓	
48.	BĮ Mažeikių "Vyturio" pradinė mokykla	✓	✓	✓	✓
49.	BĮ Mažeikių "Žiburėlio" pradinė mokykla	✓		✓	
50.	BĮ Mažeikių darželis - mokykla "Kregždutė"	✓		✓	
51.	BĮ Mažeikių choreografijos mokykla	✓		✓	
52.	BĮ Mažeikių dailės mokykla	✓		✓	
53.	BĮ Mažeikių moksleivių namai	✓		✓	
54.	BĮ Mažeikių vaikų ir jaunimo daugiafunkcis centras	✓		✓	
55.	BĮ Mažeikių Vytauto Klovos muzikos mokykla	✓		✓	
56.	BĮ Mažeikių r. Viekšnių Vinco Deniušio meno mokykla	✓		✓	
57.	BĮ Mažeikių sporto mokykla	✓		✓	
58.	BĮ Mažeikių švietimo centras	✓		✓	
59.	BĮ Mažeikių r. pedagoginė psichologinė tarnyba	✓		✓	
	Ikimokyklinio ugdymo įstaigos				

60.	BĮ Mažeikių lopšelis - darželis "Eglutė"	✓		✓	
61.	BĮ Mažeikių lopšelis - darželis "Gintarėlis"	✓		✓	
62.	BĮ Mažeikių lopšelis - darželis "Berželis"	✓		✓	
63.	BĮ Mažeikių lopšelis - darželis "Bitutė"	✓	✓	✓	✓
64.	BĮ Mažeikių lopšelis - darželis "Buratinas"	✓	✓	✓	
65.	BĮ Mažeikių lopšelis - darželis "Delfinas"	✓		✓	
66.	BĮ Mažeikių lopšelis - darželis "Linelis"	✓	✓	✓	✓
67.	BĮ Mažeikių lopšelis - darželis "Pasaka"	✓	✓	✓	
68.	BĮ Mažeikių lopšelis - darželis "Saulutė"	✓		✓	
69.	BĮ Mažeikių lopšelis - darželis "Žilvitis"	✓	✓	✓	✓
70.	BĮ Mažeikių r. Tirkšlių lopšelis - darželis "Giliukas"	✓		✓	
71.	BĮ Mažeikių r. Sedos lopšelis-darželis „Jurginėlis“	✓		✓	
72.	BĮ Mažeikių r. Vieksnių lopšelis-darželis "Liepaitė"	✓		✓	
73.	BĮ Mažeikių r. Auksūdžio darželis - daugiafunkcis centras	✓		✓	
74.	BĮ Mažeikių r. Šerkšnėnų darželis - daugiafunkcis centras	✓		✓	

2 lentelė. Kontroliuojamų uždarujų akcinių bendrovių ir kontroliuojamų viešųjų įstaigų, nepriskiriamų prie VSS sąrašas

Eil. Nr.	Subjektas
1.	UAB "Mažeikių vandenys"
2.	UAB "Mažeikių šilumos tinklai"
3.	UAB "Mažeikių autobusų parkas"
4.	UAB "Mažeikių komunalinis ūkis"
5.	UAB "Tavo pastogė"
6.	UAB "Telšių regiono atliekų tvarkymo centras"
7.	VšĮ "Vilties erdvė"

Audito ataskaitos
Mažeikių rajono savivaldybės 2023 metų
ataskaitų rinkinio, savivaldybės
biudžeto ir turto naudojimo vertinimas
3 priedas

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis atliktos audito procedūros

Biudžetas, apskaita

- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2022-11-22 Nr. XIV-1556 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-06 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas, 2002-07-02 Nr. IX-1007 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr. XII-1289 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018-07-11 nutarimas Nr. 679 „Dėl mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymas Nr. 1K-170 „Dėl viešojo sektoriaus buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-31 įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2023-12-29 įsakymas Nr. 1K-423 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo įgyvendinimo rengiant valstybės 2023 metų ataskaitų rinkinį ir nacionalinį 2023 metų ataskaitų rinkinį“.

Darbo užmokestis

- Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas, 2016-09-14 Nr. XII-2603 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių apmokėjimo už darbą įstatymas, 2017-01-17 Nr. XIII-198 (su vėlesniais pakeitimais);

- Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999-07-08 Nr. VIII-1316 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas, 1997-07-02 Nr. VIII-371 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas, 2000-08-29 Nr. VIII-1904 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymas, 2000-12-21 Nr. IX-110 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-01-25 nutarimas Nr. 86 „Dėl ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017-06-21 nutarimas Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-07-19 nutarimas Nr. 1167 „Dėl vienkartinių piniginių išmokų valstybės tarnautojams skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017-04-12 įsakymas Nr. A1-177 „Dėl valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų, išskyrus mokytojus, pareigybių aprašymo metodikos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022-10-07 nutarimas Nr. 1014 „Dėl 2023 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“;
- Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2013-03-06 įsakymas Nr. 4-171 „Dėl Lietuvos profesijų klasifikatoriaus LPK 2012 patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018-07-26 įsakymas Nr. V-674 „Dėl mokytojų (išskyrus trenerius) pareigybių aprašymo metodikos patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2003-10-09 įsakymas Nr. ĮSAK - 1407 „Dėl pareigybių, kurias atliekant darbas yra laikomas pedagoginiu, sąrašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Socialinės išmokos

- Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas, 2006-01-19 Nr. X-493 (su vėlesniais pakeitimais);

Turto valdymas, naudojimas, disponavimas juo

- Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, patvirtintas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymu, 2000-07-18 Nr. VIII-1864 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, 1995-12-05 Nr. I-1113 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas, 1996-07-03 Nr. I-1428 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas, 1996-09-24 Nr. I-1539 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas, 2007-06-28 Nr. X-1241 (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022-06-15 nutarimas Nr. 630 „Dėl inventORIZACIJOS taisyklių patvirtinimo“;

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-09 nutarimas Nr. 531 „Dėl nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto pardavimo viešuose prekių aukcionuose tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-10-19 nutarimas Nr. 1250 „Dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);

Kiti teisės aktai

- Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas, 2002-12-10 Nr. IX-1253 (su vėlesniais pakeitimais);
 - Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai (toliau – VSAFAS);
 - Savivaldybės tarybos sprendimai, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai, susiję su audituotomis sritimis;
 - Audituočių įstaigų vidaus dokumentai.
-

Audito ataskaitos
Mažeikių rajono savivaldybės 2023 metų
ataskaitų rinkinio, savivaldybės
biudžeto ir turto naudojimo vertinimas
4 priedas

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos raštai įstaigoms dėl audito rezultatų

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Rašto data ir Nr.	Pateikta rekomendacijų	Įstaigos vadovo rašto data ir Nr.	Įgyvendinta rekomendacijų
1.	Viekšnių gimnazija	2023-11-17 Nr. KT8-77	2	2023-12-12 Nr. DV5-282 2024-03-25 Nr. DV5-85	2
		2024-04-15 Nr. KT8-27	3	2024-04-22 Nr. DV5-114	3
2.	Savivaldybės kultūros centras	2024-01-31 Nr. KT8-5	2	2024-02-29 Nr. 2.11-S-13	2
		2024-03-26 Nr. KT8-23	1		Nesuejęs terminas
3.	Lopšelis-darželis „Linelis“	2024-02-01 Nr. KT8-7	3	2024-05-07 Nr. SD-29	3
		2024-04-08 Nr. KT8-26	3		Nesuejęs terminas
		2024-04-18 Nr. KT8-28	3		Nesuejęs terminas
4.	Kalnėnų progimnazija	2024-02-02 Nr. KT8-8	1	2024-03-13 Nr. V4-61	1
		2024-03-12 Nr. KT8-16	2	2024-04-12 Nr. V4-87	2
		2024-03-26 Nr. KT8-20	2	2024-04-12 Nr. V4-88	2
5.	Lopšelis-darželis „Žilvitis“	2024-02-27 Nr. KT8-14	5	2024-05-10 Nr. V5-95	4 – įgyvendintos 1 – pratęstas terminas
6.	„Vyturio“ pradinė mokykla	2024-03-26 Nr. KT8-21	1	2024-04-09 Nr. D2-45	1
7.	Senamiesčio progimnazija	2024-03-26 Nr. KT8-22	3	2024-04-15 Nr. D3-62	3
	Iš viso:		31		